

A MÚLT VISSZHANGJA: AZ E. HO.

-

AVAGY AZ „EGYSZERŰSÍTETT” HONOSÍTÁS ÉS ELŐZMÉNYEI

Jelige: aim589

Dolgozat lezárásának időpontja: 2014. október 18.

Cím: A múlt visszhangja: az E.Ho. – avagy az „egyszerűsített” honosítás és előzményei (The echo of the past: the E. Ho. – namely the „simplified” naturalization and its antecedents)

Kézirat lezárása: 2014. október 18.

TARTALOMJEGYZÉK

I. ELŐSZÓ	5
II. BEVEZETÉS – MI AZ E. HO.?	6
III. A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁG ÉS SZABÁLYOZÁSÁNAK FEJLŐDÉSE 7	
III. 1. 1879. ÉVI L. TÖRVÉNYCIKK	7
III. 2. 1886. ÉVI IV. TÖRVÉNYCIKK	8
III. 3. 1948. ÉVI LX. TÖRVÉNY	8
III. 4. 1957. ÉVI V. TÖRVÉNY	8
III. 5. 1990. ÉVI XXVII. TÖRVÉNY	9
III. 6. 1993. ÉVI LV. TÖRVÉNY	9
IV. AZ „EGYSZERŰSÍTETT HONOSÍTÁS” TÖRTÉNELMI OKAI, XX. SZÁZADI ESEMÉNYEKSEL AZ ÉLEN	10
IV. 1. AZ ÁLLAMALAPÍTÁSTÓL AZ I. VILÁGHÁBORÚIG.....	10
IV. 2. AZ I. VILÁGHÁBORÚ ÉS A TRIANONI BÉKESZERZŐDÉS	11
IV. 3. A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT.....	13
IV. 4. A II. VILÁGHÁBORÚT LEZÁRÓ FEGYVERSZŰNETI EGYEZMÉNY ÉS A PÁRIZSI BÉKE	14
IV. 5. A XX. SZÁZAD MÁSODIK FELÉBEN.....	14
IV. 6. 2004. 12. 05. NÉPSZAVAZÁS A KETTŐS ÁLLAMPOLGÁRSÁGRÓL.....	15
V. A HATÁRON TÚLI MAGYARSÁG LÉLEKSZÁMA A SZOMSZÉDOS ÁLLAMOKBAN AZ EZREDFORDULÓT KÖVETŐEN	16
V. 1. SZLOVÁKIA.....	16
V. 2. UKRAJNA	16
V. 3. ROMÁNIA	16
V. 4. SZERBIA	17
V. 5. HORVÁTORSZÁG.....	17
V. 6. SZLOVÉNIA.....	17
V. 7. AUSZTRIA.....	18
V. 8. ÖSSZESÍTÉS	18
VI. A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRRÁ VÁLÁS MÓDJAI	19
VI. 1. KELETKEZÉSE	19
VI. 2. MEGSZERZÉSE	19
a) Honosítás.....	20
b) Visszahonosítás.....	20
c) Nyilatkozat.....	20
VI. 3. VISSZAVONÁSA	21
VII. A TÖRVÉNYMÓDOSÍTÁS ELFOGADÁSA ÉS KÜLFÖLDI KITEKINTÉS ..22	
VIII. AZ „EGYSZERŰSÍTETT” HONOSÍTÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSA ÉS FELÉPÍTÉSE.....	23
VIII. 1. A KÉRELEM BENYÚJTÁSA.....	23
a) A kérelem benyújtására feljogosító jogszabály	23
b) A benyújtás.....	24
VIII. 2. A KÉRELEM FELÉPÍTÉSE	26
IX. AZ ELBÍRÁLÁS FOLYAMATA	29

X. BEÉRKEZETT KÉRELMEK 2014. AUGUSZTUS 31-IG	30
X. 1. A KÉRELMEK ÁLLAMPOLGÁRSÁGI MEGOSZLÁSA (2011.01.01-2013.10.31.).....	30
X. 2. A TÍZ LEGTÖBB KÉRELMET BEFOGADÓ KÜLKÉPVISELET (2011.01.01-2014.08.31.).....	31
X. 3. A KÉRELMEK MEGOSZLÁSA BELFÖLD ÉS A KÜLKÉPVISELETEK KÖZÖTT (2011.01.01-2014.08.31.).....	31
XI. A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁGGAL SZERZETT JOGOK ÉS	
KÖTELEZETTSÉGEK	33
XII. AZ „EGYSZERŰSÍTETT” HONOSÍTÁSI ELJÁRÁS POZITÍV ÉS NEGATÍV	
VISSZACSENGÉSEI	35
XII. 1. NEGATÍVUMOK	35
XII. 2. POZITÍVUMOK.....	39
XIII. KONKLÚZIÓ.....	42
XIV. FELHASZNÁLT IRODALOM	44
XIV. 1. NYOMTATOTT FORRÁSOK	44
XIV. 2. JOGFORRÁSOK	45
XIV. 3. INTERNETES FORRÁSOK	45

I. ELŐSZÓ

Az első egyetemi évem abszolválása közben többször is hallottam, hogy a külföldön élő, külföldön született magyar származású polgártársainknak immár lehetősége van megszerezni a magyar állampolgárságot az „egyszerűsített” honosítási eljárás során.

A gólyaévemet záró szakmai gyakorlatom során pedig újra és újra hallottam az eljárásról, s felkeltette az érdeklődésemet. Kérdezősködtem, hogy mi is ez részletesen, hogyan zajlik, milyen előzményei lehettek. Kollégáim teljes körű bemutatást adtak számomra. Végül elhatároztam, hogy a 2014. év őszén meghirdetett Kari Tudományos Diákköri Konferenciára ezt választom kidolgozandó témámnak.

II. BEVEZETÉS – MI AZ E. HO.?

Az „E. Ho.” rövidítés alapján több mindenre gondolhatunk. Vajon mit rejtegetnek ezek a betűk? Jelen esetben nem az egészségügyi hozzájárulás vagy bármi más, „E.Ho.” vagy „EHO” rövidítéssel megillethető kifejezés bújt e karakterek mögé. Nem mást lepleznek a betűk, mint az „egyszerűsített” honosítási eljárást.

Az „egyszerűsített” honosítási eljárás legfőbb célja, hogy lehetőséget adjon a XX. századi határmódosítások során Magyarországtól elszakított területeken élő magyaroknak és leszármazottaiknak arra, hogy egy egyszerűsített és gyorsított eljárás során magyar állampolgárrá váljanak.¹ Az „egyszerűsített” honosítás nem jogi fogalom, csupán a hétköznapiakban elterjedt kifejezés, amely annak céljából alakult ki, hogy ezt az eljárástípust ne keverjük a kedvezményes honosítás egyéb formáival.

Munkámban összefüggően mutatom be az eljárás minden részletét, a kérelmezés feltételeit meghatározó törvényi rendelkezésektől egészen az állampolgárságot szerzett személyek életének változásáig.

Úgy vélem, hogy a témát mélyebben boncolgatóknak fontos tisztában lenniük azzal, hogy milyen monumentálisabb történelmi események vezettek az „egyszerűsített” honosítási eljárás törvénybe foglalásához.

Ok-okozati szempontok szerint felépített munkám kezdetén, e fejezetben röviden ismertetem az „egyszerűsített” honosítási eljárást. Eztán különböző kolosszális történelmi események által épített lépcsőn sétálva érek el a második ezredforduló után nem sokkal napvilágot látó „egyszerűsített” honosítási eljáráshoz. Majd arra térek ki, hogy hány magyar származású élt a szomszéd országokban az elmúlt évtizedben. Ezután részletezem a magyar állampolgárrá válás lehetőségeit. A kérelem benyújtásának feltételét, a törvényi háttérrel, az eljárási folyamat lezajlását eztán mutatom be. Végül ismertetem az eljárást körülölelő negatív és pozitív tényeket, de csak az eddigi kérelmek statisztikáit követően.

Tanulmányomban az összegzés utáni irodalomjegyzékben megtalálható minden, a dolgozat elkészítése során általam igénybevett külföldi és magyar honlap, nyomtatott dokumentáció, könyv és jogszabály.

Céлом egy olyan munka megalkotása, amely a jövőben alapul szolgálhat az „egyszerűsített” honosítási eljárást megismer(tet)ni kívánók számára. Reménykedem benne, hogy alkotásom rávilágít az „egyszerűsített” honosítás fontosságára.

¹Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a törvény kapcsán elmondott beszéde.
http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=142:semjen&catid=43:torveny&Itemid=72 (Letöltve: 2014. 08. 04.)

III. A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁG ÉS SZABÁLYOZÁSÁNAK FEJLŐDÉSE

Állampolgárság alatt olyan jogi kapcsolatot értünk, amely az egyént ahhoz az államhoz köti, amelytől állampolgárságát kapta. Kapcsolatuk hierarchikus, az állammal szemben az egyén alárendelt viszonyban van. Jogokat kap az államtól, viszont bizonyos kötelezettségek is terhelik. Az állam kötelezettségét az egyén jogainak biztosítása jelenti. Az ENSZ Alapokmánya és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata kimondják, hogy mindenkinek joga van valamely állam állampolgárságához, valamint önkényesen senkit nem foszthatnak meg állampolgárságától.

Egyetemes szinten az állampolgárság, mint jogintézmény a polgári forradalmak idején született meg. Hazánkban a XVIII. század utolsó évtizedében jelentkeztek az első törekvések a bevezetésére. Hajnóczy József az országgyűlés elé terjesztette javaslatát, melynek középpontjában az állampolgárság megszerzése és elvesztése állt. Azonban szavai süket fülekre találtak. Később az 1848/’49-es szabadságharc idején egy törvényjavaslatban megfogalmazták, ki számít magyar állampolgárnak, azonban a javaslat a forradalom hevében lekerült a napirendről.²

III. 1. 1879. évi L. törvénycikk

Az első hazai állampolgársági törvény az 1879. évi L. törvénycikk. Javaslatát Tisza Kálmán terjesztette be.³ Hatálybalépése előtt nem tartották nyilván a magyar állampolgárokat. A jogszabály meghatározta az állampolgárság megszerzésének módjait: származás, törvényesítés, házasság és honosítás. Egészen a 6.§-tól a 19.§-ig a honosítás intézményével foglalkozik. Megfogalmazza többek között az állampolgárság visszanyerésének lehetőségét és a visszahonosítást is. A több mint száz eltelt esztendő ellenére számos közös elem van az első és a jelenleg hatályos állampolgársági törvényünkben.⁴ A hallgatólagos honosítás a törvény sajátossága. Átmeneti rendelkezésnek, védelemnek szánták, a jövőben felmerülő jogviták megelőzésére.⁵

A törvénycikket a XX. században két alkalommal módosították. Először az 1922. évi XXVII. törvénycikk által. Eszerint aki az első világháború kitörését (1914. július 26.) követően elbocsátás vagy hatósági határozat nélkül veszítette el magyar állampolgárságát, és Magyarország területén él vagy ott le szeretne telepedni, kérelmére a belügyminiszter

² Liskayné Dr. Nagy Éva Katalin: A hontalanság problémája. Rendőrtiszti Főiskola, Budapest, 2000. 5, 13. o.

³ Uo. 14. o.

⁴ 1879. évi L. törvénycikk. <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=5880> (Letöltve: 2014. 09. 08.)

⁵ Wetzel Tamás: A bevándorlás kérdése Magyarországon. Publikon Kiadó, Budapest, 2011. 30. o.

által visszahonosítható.⁶ Célja az volt, hogy a Trianoni békeszerződés következtében állampolgárságuktól megfosztott, határainkon túlra kerülő magyarok a szükséges feltételek fennállása esetén visszakapják magyar állampolgárságukat. A második módosításra 1939-ben került sor, a XIII. törvény keretében. Ez főként a magyar állampolgárság elvesztését és a visszahonosítás intézményét újította.

Az állampolgársági mérődkőnek számító 1879. évi I. törvény egészen hetven évig hatályos volt.⁷

III. 2. 1886. évi IV. törvénycikk

Az 1886. évi IV. törvénycikk lehetővé tette, hogy a visszatelepülni kívánók a visszahonosítási kérelmüket közös nyomtatványon nyújtsák be.⁸ Mi több, nem kötelezte őket illetékfizetésre. A törvénycikk hazánkban az "egyszerűsített" honosítás első csírájaként látott napvilágot,⁹ bevezette az akkori határokon túl élő magyarok, a csángók könnyített honosítási eljárását.¹⁰

III. 3. 1948. évi LX. törvény

1949. február 1-jén lépett hatályba, megszüntetve a házasságon belül és kívül született gyermekek közötti megkülönböztetést, valamint könnyített a honosítási eljáráson. Ezentúl is az apa állampolgárságától függött a családtagjai állampolgársága, ám ez a jogszabály követte a II. világháború után kialakult hazai helyzet elveit, rendezte a háborút záró békeszerződések által keletkezett káosz állampolgársági ügyekben megjelenő vetületét.

III. 4. 1957. évi V. törvény

1957. október elseji hatályba lépésével megteremtette a férfiak és nők közötti egyenjogúságot állampolgársági téren. Azért volt rá szükség, mert lényeges politikai és társadalmi változások mentek végbe a világháborút követően, illetve az ENSZ keretében

⁶ 1922. évi XVII. törvénycikk. <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=7528> (Letöltve: 2014. 09. 09.)

⁷ Liskayné Dr. Nagy Éva Katalin: i.m. 14. o.

⁸ 1886. évi IV. törvénycikk. <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=6197> (Letöltve: 2014. 09. 08.)

⁹ Wetzel Tamás: i.m. 30-31. o.

¹⁰ T/29. számú törvényjavaslat a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény módosításáról, Budapest, 2010. május.

elfogadták a férjezett nők állampolgárságáról szóló egyezményt.¹¹ Emellett szükség volt az 1948. évi LX. törvény korrigálására is, mivel utána született meg az 1949. évi XX. törvény a Magyar Népköztársaság Alkotmányáról.

Kimondta, hogy magyar állampolgárnak számít, aki ismeretlen szülők gyermekeként Magyarországon született. Így a vérségi elv mellett a területi elv alkalmazására is kitért az állampolgárság megállapítása során.¹² Továbbá kedvezményesen volt honosítható az a személy, aki más állampolgárságot vett fel vagy hontalanná vált. Feltétele a másik állampolgárságról való lemondás volt, tehát a kettős állampolgárságot nem tolerálta.

III. 5. 1990. évi XXVII. törvény

Hatályon kívül helyezett minden, az 1947. évi X. törvénycikk, az 1948. évi LX törvénycikk és az 1957. évi V. törvény alapján állampolgárságtól megfosztó határozatot. Az érintett személyek nyilatkozattétel esetén visszanyerték állampolgárságukat.¹³ A rendszerváltozás éveiben érezte a demokrácia kommunizmusra való lesújtó erejét, visszaadva állampolgárságát mindazoknak, akiket attól indokolatlanul fosztottak meg.¹⁴

III. 6. 1993. évi LV. törvény

1993. október 1-jén lépett hatályba. Módosításokkal ugyan, de jelenleg is hatályos. 2011-ben módosításaként született meg az „egyszerűsített” honosítás intézménye is.¹⁵

¹¹ Convention of the Nationality of Married Women.

https://treaties.un.org/pages/ViewDetailsIII.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XVI~2&chapter=16&Temp=mt_dsg3&lang=en (Letöltve: 2014. 10. 17.)

¹² 1957. évi V. törvény. <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=8418> (Letöltve: 2014. 09. 09.)

¹³ 1990. évi XXVII. törvény. <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=8683> (Letöltve: 2014. 09. 09.)

¹⁴ Liskayné Dr. Nagy Éva Katalin: i.m. 13-16. o.

¹⁵ Lőrincz Aranka – Parragi Mária: Állampolgársági jog és jogalkalmazás. Nemzeti Közszerzői Egyetem, Budapest, 2013. 31-32. o.

IV. AZ „EGYSZERŰSÍTETT HONOSÍTÁS” TÖRTÉNELMI OKAI, XX. SZÁZADI ESEMÉNYEKSEL AZ ÉLEN

A történelemnek nem csak azon szeleteit szükséges elemezni, amelyek konkrétan arról szólnak, hogyan kerül(het)tek magyar honpolgárok külföldre. Fontos, hogy miként vált hazánk kevert nemzetiségűvé a XX. századra. Jelentősége abban rejlik, hogy ha a belső nemzetiségi ellentétek nem feszítették volna szét országunkat, és nem húzták volna össze határainkat, talán mára más irányba alakult volna történelmünk.

IV. 1. Az államalapítástól az I. világháborúig

Az államalapítást követően szükség volt külföldiek betelepítésére, erősítették gazdaságunkat, növelték kincstáraink tartalmát. A behívott papok kiépítették a római katolikus vallást hazánkban, ezzel jelentősen meghatározva politikánkat is.

A Szent Istvánt követő királyok szintén invitáltak külhoniakat. Orseolo Péter például olaszokat és németeket, II. Géza szászokat. A XIII. században uralkodó IV. Béla többtízezer kunt telepített be, segítséget remélve tőlük a tatárjárás idején, mely etnikai szempontból (is) jelentős esemény volt. A pusztítás főként a sík és alacsonyan fekvő területek lakóit érte: a magyarokat. A hegyeket szlávok és szászok lakták. A XIII. század folyamán települtek be Erdélybe a románok és oláhok, miközben a csehek és lengyelek délre tolták a szláv etnikai határt. Azonban a magyarok száma dominált továbbra is, a betelepülők mindössze 20-30%-át adták a népességnek.¹⁶

A XIV. és XV. századok fordulóján a törökök megindították évszázadokra nyúló harcaikat. Közben hazánkban a fejlődésnek induló gazdaság népességnövekedést eredményezett. Ám a fellendülés nem tartott sokáig, mivel a török hódítás felemésztette országunkat. A hódoltság egészen az 1697-es zentai csatáig tartott.¹⁷ Egyik legsúlyosabb következménye az embervesztés volt. Egész területek váltak lakatlanná, a népesség száma a nem pontos adatok alapján 3,5-4 millió fő volt a török hódoltság előtt és után is. A stagnáló népességszámba beletartoznak a bevándorlók is.¹⁸

A XVIII. század végére jelentős népességnövekedés köszöntött be, közel tízmillióra növekedett az ország lélekszáma. Ehhez a bevándorlás jelentősen hozzájárult. A belső vándorláshoz a magyarok és ruszinok is csatlakoztak. Az ország határai mellett élők hazánkba csábították, így további csehek, lengyelek ruszinok és románok indultak meg befelé. Az államvezetés különböző érdekekből megindított egy szervezett betelepítést. A

¹⁶ Száray Miklós – Szász Erzsébet: i.m. 41, 50-51, 57, 60-61, 93 o.

¹⁷ Végső csapás a török hódoltságra. <http://mult-kor.hu/cikk.php?id=18294> (Letöltve: 2014. 10. 09.)

¹⁸ Száray Miklós – Szász Erzsébet: i.m. 112, 221-222. o.

betelepülések első negatív jelei már ekkor jelentkeztek: a magyarság számaránya a XV. századi 80%-hoz képest már csak 40-42% volt,¹⁹ a történeti demográfia feltételezése alapján. Ekkor vált hazánk kevert nemzetiségűvé.

Európában a nacionalizmus eszméjét a francia forradalom erősítette meg. A nemzeti öntudatra ébredők számára jelentőssé vált a közös nyelv, kultúra és történelem. Viharos tempóban haladt át Európán, elérve hazánkat is. Képviselőinek célja egy egységes nemzetállam megteremtése volt. A XIX. század első felében a magyar vezetők törekedtek a nemzetiségek magyarosítására, olykor erőszakosan. Az etnikumok párhuzamosan a magyar törekvésekkel szintén elindították mozgalmukat. A magyarok és a nemzetiségek közötti konfliktus következtében az etnikumok a szabadságharcban elhatárolódtak tőlünk, s a bécsi kormány ígéreteivel megnyerte őket, majd a szabadságharcot leverte.

Azonban a demagóg ígérek nem valósultak meg, az etnikumok nem kaptak autonómiát. 1867-ben a Kiegyezéssel megszületett az Osztrák-Magyar Monarchia, megindult a dualizmus. A nemzetiségi viszonyok rendezése továbbra is napirendi pont volt. Az 1868. évi XLIV. törvénycikk széleskörű nyelvhasználatot biztosított a nemzetiségek számára, ám nem biztosított autonómiát, ezért nem volt kielégítő.

Hazánk népessége 1910-re elérte a 18 millió főt (Horvátország nélkül). Ekkor a magyarság 54,5%-át tette ki a népességnek, ami közel sem megnyugtató arány az I. világháborút megelőző években.²⁰ Emellett a századfordulón egy nagyobb népességmozgási hullám vette kezdetét, ki- és bevándorlás terén egyaránt.²¹ Az 1903. évi VI. törvénycikk megkönnyítette a magyarok emigrációját, mivel útlevél birtoklását tette lehetővé számukra.²²

IV. 2. Az I. világháború és a Trianoni békeszerződés

Az I. világháború 1914-től 1918-ig tartott. Egyik, hazánk szempontjából fontos eseménye az Osztrák-Magyar Monarchia (OMM) felbomlása volt. A háború kezdetén az ellenséges Antant hatalmak nem tűzték ki célul az OMM szétdarabolását. Erre a nemzetállamok kialakítására törekvő cseh és délszláv politikusok ösztönözték őket, tervük

¹⁹ A nemzetiségek és a nemzetiségi kérdés a XVIII.-XIX. században. <http://www.antiskola.eu/hu/beszamolobeszamolok-puskak/24181-a-nemzetisegek-es-a-nemzetisegi-kerdes-a-xviii-xix-szazadban> (Letöltve: 2014. 09. 11.)

²⁰ Száray Miklós: Történelem III. Középiskolák számára. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2010. 38-40, 85-86, 131-132, 158, 214-216, 266, 269. o.

²¹ Wetzel Tamás: A magyar migrációs jog története. Iustum Aequum Salutare, V. 2009/2. 205-209. o.

²² 1903. évi VI. törvénycikk.

megvalósításához a hazánkban tapasztalható nemzetiségi megnyilvánulások nagyban hozzájárultak. 1918 őszén megszűnt az Osztrák-Magyar Monarchia.

A háborút vesztés félként záró magyar államvezetés igyekezett a nemzetiségeket megnyerni. Ez azonban már kései volt. Az Antant hatalmak támogatásával megindult a Felvidék, Erdély és a délszláv területek megszállása. A magyar közigazgatás ezután nem terjedt ki az említett területekre, annak ellenére, hogy az 1918-ban kötött fegyverszüneti egyezmény magában foglalta azt.

A trianoni békekonferencián a magyar béke delegáció szóban és írásban, illusztrációkkal alátámasztva osztotta meg álláspontját. Kihangsúlyozták hazánk területi integritásának szükségességét, hivatkozván történelmi, földrajzi és etnikai okokra. Gróf Apponyi Albert a wilsoni önrendelkezési elv alapján kérte, hogy népszavazással döntsenek az elcsatolandó vidékek sorsáról. Bemutatta a „vörös térképet”, amely hazánk etnikai felépítését ábrázolva mutatta, hogy az elcsatolandó térségek javarészt magyarlakta területek. A megalapozott érvek sem vezettek sikerre.²³ A Trianoni békeszerződést hazánk 1920. június 4-én írta alá.²⁴ Becikkelyezéséről az 1921. évi XXXIII. törvénycikk ír. A 27. cikktől egészen a 35. cikkig az új magyar határok részletes meghatározása olvasható.²⁵ A történelmi Magyarországot Csehszlovákia, a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, Ausztria, Románia és Lengyelország javára csonkították meg. Az állam területe 283 ezerről 93 ezer km²-re csökkent, népessége 18,2 millióról 7,6 millióra.²⁶ Közel 3,5 millió magyart szakítottak el az országtól.²⁷ Az elcsatolt területeken élő magyarokat számos nehézségek érték. A szomszédos államok próbálták erőszakosan asszimilálni őket, korlátozták a magyar nyelvhasználatot.

Akik a határon túli területeken éltek, egy évig magyar állampolgárságuk fenntartását igényelhettk.²⁸ Az 5.300/1923 M.E. Rendelet bevezette a kishatárforgalom intézményét. Felsorolták benne az érintett településeket, amelyek jellemzően az adott határok mentén sorakoztak, 10-15 kilométeres körzetben. Az érintettek több okmány birtokában is átléphettk a határt: útleveél, határszéli igazolvány, birtokos úti igazolvány és alkalmi úti

²³ Dupcsik Csaba – Repárszky Ildikó: Történelem IV. Középiskolások számára, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2005. 18, 25-27, 30-32, 94, 96. o.

²⁴ A trianoni békeszerződés teljes szövege.

<http://www.trianon.hu/keret.phtml?trianon/tria1920/bekeszerz.phtml> (Letöltve: 2014. 09. 10.)

²⁵ 1921. évi XXXIII. törvénycikk. <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=7489> (Letöltve: 2014. 09. 10.)

²⁶ Romsics Ignác: Trianon okai. Népszabadság, 2010. június 05.

²⁷ Dupcsik Csaba – Repárszky Ildikó: i.m. 95, 97. o.

²⁸ Wetzel Tamás: i.m. 205-209. o.

lap. A rendelettel a kettős birtokosok és a napi szinten határt átlépők élete jóval könnyebb lett. A kishatárforgalmat a második világháborút követő évtizedekben szüntették meg.²⁹

IV. 3. A két világháború között

1921. október 13-án született meg a Velencei Egyezmény.³⁰ Előzménye az 1919. szeptember 10.-én kötött saint-germain-i békeszerződés, melyben az Antant hatalmak hozzájárultak ahhoz, hogy a Sopron központú nyugat-magyarországi területek Ausztria fennhatósága alá kerüljenek. A magyarok fellázadtak, melynek következményeként a Velencei Egyezményben meghatározták, hogy 1921 decemberében népszavazást tartanak a térségben és a lakosság dönthet arról, hogy Ausztriához vagy Magyarországhoz kíván tartozni. A népszavazás hazánk javára zárult. Sopron azóta a „leghűségesebb város.”³¹

A két világháború között hazánk külpolitikája főként a revízióra összpontosított. 1938 és 1941 között a bécsi döntések során visszakerült az elcsatolt területek csaknem fele.³²

Az 1938. november 2-án meghozott I. bécsi döntés értelmében Csehszlovákiától visszakerült a Felvidék déli része, s vele körülbelül 1 millió fő, akiknek csupán 14 %-a nem volt magyar.³³ 1939-ben elfoglaltuk a Kárpátalját, amelyet az 1939. évi VI. törvénycikkben meg is fogalmaztak.³⁴ Kárpátalja 1939. március 15-től lett újra Magyarország része.³⁵ 1940. augusztus 30-án kihirdették a II. bécsi döntést, újra hazánk része lett Észak-Erdély, s vele nagyjából 2,5 millió fő, köztük több mint 1 millió magyar.³⁶ Végül 1941. április 11-én visszatért Délvidék és Muraköz is.³⁷

²⁹ Sallai János: Az osztrák-magyar határ kijelölése utáni problémák rendezése. Tér és Társadalom 17. évf. 2003/4. 160-161. o.

³⁰ Francia diplomáciai iratok 3. 1920. 1921. <http://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tkt/francia-diplomaciai-3/ch02s18.html> (Letöltve: 2014. 09. 11.)

³¹ Népszavazási emlékkút, Hűségkút.

http://www.nagycenkikirandulas.hu/nagycenk/nepszavazasi_emlekkut.html (Letöltve: 2014. 09. 11.)

³² Dupcsik Csaba – Repárszky Ildikó: i.m. 120-121. o.

³³ Az első bécsi döntés, Zöld vonal a Felvidéken.

http://www.nagycenkikirandulas.hu/nagycenk/nepszavazasi_emlekkut.html (Letöltve: 2014. 09. 11.)

³⁴ 1939. évi VI. törvénycikk. <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=8100> (Letöltve: 2014. 09. 11.)

³⁵ Területváltozások 1938 és 1945 között.

http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=110&Itemid=68 (Letöltve: 2014. 09. 11.)

³⁶ L. Balogh Béni: A második bécsi döntés. http://adatbank.transindex.ro/html/cim_pdf942.pdf (Letöltve: 2014. 09. 11.)

³⁷ 1941. évi XX. törvénycikk. <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=8173> (Letöltve: 2014. 09. 11.)

IV. 4. A II. világháborút lezáró fegyverszüneti egyezmény és a Párizsi béke

Az előbbi területek nem kerültek vissza hazánkhoz örökre. A második világháborút szintén vesztes félként fejezte be a magyar nemzet, melyet számára kedvezőtlen fegyverszüneti egyezmény zárt. Ennek értelmében 1945. Január 20. napjától az I. és II. bécsi döntések érvénytelenné váltak.³⁸ Csehszlovákia és Románia visszakapta a tőlük elnyert területeket. Kárpátalja a Szovjetunióhoz került, Délvidék térségét pedig Jugoszláviához csatolták.³⁹ 1947. február 10-én kelt a Párizsi békeszerződés, melyet a jogrendszerünkbe 1947. évi XVIII. törvénycikk névvel cikkelyeztek be. A békeszerződés is megfogalmazta a határmódosításokat. Kimondta, hogy Magyarország visszatér 1938. január elsejei határaihoz, tehát a trianoni határokhoz. Továbbá Csehszlovákiához került Horvátjászfalu, Oroszvár és Dunacsun.⁴⁰

IV. 5. A XX. század második felében

Ezt követően magyarok százezrei menekültek anyaországukba, mégis rengetegen rekedtek más államokban. Őket a XX. század második felében továbbra is atrocitások érték, sőt, az 1980-as és 1990-es évek fordulóján beköszöntő közép-kelet-európai rendszerváltozás sem könnyítette meg nagymértékben a helyzetüket. Ausztrián kívül szinte az összes szomszédunk megpróbálta elérni, hogy megváltozzon a magyarok által lakott területek nemzetiségi aránya, s jóval kevesebb magyar jusson egy-egy vidékre. A rendszerváltozást követő évektől kezdve Magyarország segítséget nyújt a határon túli magyaroknak. Továbbá az őket érő durva hatósági jogsértések száma is csökkent. 1991-ben a szomszédos országokban hozzávetőlegesen 2.729.000 magyar élt. Ez a szám rendkívül magas ahhoz képest, hogy hazánk népessége 1990-ben 10.374.800 fő volt.⁴¹

³⁸ 1945. évi V törvénycikk. <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=8212> (Letöltve: 2014. 09. 11.)

³⁹ Területváltozások 1938 és 1945 között.

http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=110&Itemid=68 (Letöltve: 2014. 09. 11.)

⁴⁰ 1947. évi XVIII. törvénycikk - <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=8265> (Letöltve: 2014. 09. 11.)

⁴¹ Magyarország népessége. <http://mek.oszk.hu/02100/02185/html/171.html> (Letöltve: 2014. 09. 11.)

IV. 6. 2004. 12. 5. Népszavazás a kettős állampolgárságról

2004. december 5-én népszavazást tartottak Magyarországon. A szavazóknak többek között a következő kérdésre kellett választ adniuk:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással - kérelmére - magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXXII. tv. 19. § szerinti "Magyar igazolvánnyal" vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

–Fontos kitérnem a 2001. évi LXXII. törvényre (státusztörvény), mely jelentős mérföldkő az „egyszerűsített” honosításhoz vezető úton. Létrejöttét az országgyűlés 92%-os többséggel szavazta meg. Számos kedvezményt nyújtott a szomszédos államok magyar kisebbségeihez tartozó személyeknek és családjaiknak, pl. a kulturális identitás erősítése, a munkavállalás, a társadalom- és egészségbiztosítás terén.–

Magyarországon egy népszavazás akkor zárul eredményesen, ha *„az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele, de legalább az összes választópolgár több mint egynegyede... azonos választ adott.”* A 2004. december 5-i népszavazáson a választójogosult személyek száma 8.048.739 fő volt. Ebből a fentebbi kérdésre alig három millió fő szavazott érvényesen, s ezeknek csupán 51.57 %-a szavazott „IGEN”-nel, összesen 1.521.271 fő.⁴² A kérdés tekintetében érvénytelenül zárult a népszavazás, hiszen az akkori összes választópolgár egynegyedét (kb. 2.012.184 fő) nem érte el az „IGEN” és a „NEM” választ adók száma sem.

Úgy gondolom, hogy ez óriási szégyenfoltként marad meg a magyarság emlékezetében, hiszen amikor végre eljött annak az ideje, hogy az egykor határainkon túlra kerülő honfitársainknak segítő kezet nyújthassunk, a magyarság nagy része elfordult tőlük, nem törődve sorsukkal.

A 2010. május 26-án elfogadott törvénymódosítás talán némileg begyógyította a határon túli magyarság sebeit azáltal, hogy lehetővé teszi számukra a magyar állampolgárság könnyített megszerzését.

⁴² Országos népszavazás 2004. http://valasztas.hu/hu/ovb/45/45_0.html (Letöltve: 2014. 09. 11.)

V. A HATÁRON TÚLI MAGYARSÁG LÉLEKSZÁMA A SZOMSZÉDOS ÁLLAMOKBAN AZ EZREDFORDULÓT KÖVETŐEN

Annak tisztázása, hogy a szomszédos államokban hány magyar származású élt az ezredfordulót követő években, segít fényt deríteni arra, hogy nagyjából hányan szerezhetik meg az állampolgárságot egyszerűbben az „egyszerűsített” eljárással.

V. 1. Szlovákia

A 2001-ben tartott népszámlálás szerint Szlovákiában 520.528–572.929 fő magyar származású élt. Nemzetiség szerint 520.528 fő vallotta magát magyarnak, anyanyelveként pedig 572.929 fő jelölte meg a magyart. Úgy vélem, hogy az anyanyelv alapján felmért szám bír relevanciával, mivel az „egyszerűsített” honosítási eljárás egyik feltétele a magyar nyelvtudás.⁴³ Az etnikai arány 2011-re lecsökkent 458.467 főre.⁴⁴

V. 2. Ukrajna

Ukrajnában szintén ugyanekkor számolták meg az össznépességet. 2001-ben 151.516 fő vallotta, hogy a magyar etnikumhoz tartozik. Ebből mindössze 4460 fő nevezett meg anyanyelveként egyéb nyelvet.⁴⁵ Azóta nem tartottak hivatalos népszámlálást, feltehetőleg 2011-re a természetes szaporulat, migráció és asszimiláció hatására körülbelül 9.000 fővel csökkent a kárpátaljai magyarság lélekszáma.⁴⁶

V. 3. Románia

Keleti szomszédunkban 2002-ben számolták össze a népességet. Etnikai szempontok szerint 1.431.807 fő magyar élt ekkor Románia területén, míg anyanyelv szerint ez a szám

⁴³ Lelkes Gábor - Tóth Károly: Nemzetiségi és etnikai kisebbségek Szlovákiában. 2005., Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2006. 77-79. o.

⁴⁴ Szlovák népszámlálás: eredmények és vélemények. http://kitekinto.hu/karpat-medence/2012/03/01/szlovak_nepszamlalas_eredmenyek_es_velemenyek/#.VCA5cJR_vfi (Letöltve: 2014. 09. 22.)

⁴⁵ Molnár József – Molnár D. István: Kárpátalja népessége és magyarsága a népszámlálási és népmozgalmi adatok tükrében. Beregszász, 2005. 39-49. o.

⁴⁶ Molnár József: Demográfiai és etnikai viszonyok Kárpátalján. http://www.mfhnaplap.org/pdf/molnar_jozsef_eloadasa_Karp_nep_Ungvar1.pdf (Letöltve: 2014. 09. 22.)

1.443.970-re növekszik.⁴⁷ A 2011. évi népszámlálás alapján a romániai magyarok száma 1.237.746 fő volt.⁴⁸

V. 4. Szerbia

Szerbiában is 2002-ben számolták össze a népességet. A felmérések szerint ekkor 290.207 fő magyar nemzetiségű személy gazdagította Szerbia lélekszámát, pontosabban a Vajdaságét.⁴⁹ A 2011-es felméréskor már csak 253.899 fő vallotta magát magyarnak.⁵⁰

V. 5. Horvátország

A 2001. évi népszámlálás szerint Horvátország területén akkor összességében 16.595 fő volt a magyar etnikumúak száma.⁵¹ A 2011-es népszámláláskor ők 14.048-an voltak. Anyanyelvükként 10.231-en jelölték meg a magyart.⁵²

V. 6. Szlovénia

Szlovénia 2002-ben írta össze népességének számát, területén ekkor 6.243 fő magyar származású személy élt. 2011-ben regiszteralapú összeírással valósította meg a népszámlálást, az eredmények meglévő adatbázisok alapján születtek. A nemzetiségi, anyanyelvi és vallási hovatartozás alapján történő felmérés ekkor elmaradt. Becslések szerint a magyar származásúak száma körülbelül 5.500-5.800 fő volt.⁵³

⁴⁷ Országos lebontás. <http://nepszamlalas.adatbank.transindex.ro/?pg=8> (Letöltve: 2014. 09. 22.)

⁴⁸ Kiss Tamás: A 2011-es romániai népszámlálás tanulságai és következményei. <http://www.prominoritate.hu/folyoiratok/2012/ProMino12-3-02-Kiss.pdf> (Letöltve: 2014. 09. 22.)

⁴⁹ Badis Róbert: A vajdasági magyar népesség társadalmi szerkezete két népszámlálás tükrében 1991,2002. <http://epa.oszk.hu/00000/00036/00072/pdf/102-154.pdf> (Letöltve: 2014. 09. 22.)

⁵⁰ Fogynak a vajdasági magyarok (is). http://kitekinto.hu/karpat-medence/2012/12/01/fogynak_a_vajdasagi_magyarok_is/#.VCBDdbZR_vfl (Letöltve: 2014. 09. 22.)

⁵¹ Gyémánt Richárd – Drozdik Zsuzsa: A horvátországi magyarság területi és társadalomstatistikai sajátosságai. http://kitekinto.hu/karpat-medence/2012/12/01/fogynak_a_vajdasagi_magyarok_is/#.VCBDdbZR_vfl (Letöltve: 2014. 09. 22.)

⁵² 14 ezer magyar él Horvátországban. http://kitekinto.hu/karpat-medence/2012/12/01/fogynak_a_vajdasagi_magyarok_is/#.VCBDdbZR_vfl (Letöltve: 2014. 09. 22.)

⁵³ Népszámlálás 2011 – Muravidék (2): Mennyi magyar él(t) a Muravidéken 2011-ben?. <http://nepujsag.net/index.php/nemzetiseg/3294-nepszamlalas-2011--muravidek-2-mennyi-magyar-elt-a-muravideken-2011-ben> (Letöltve: 2014. 09. 22.)

V. 7. Ausztria

Ausztriában 2001-ben összesen 25.884 fő vallotta magát magyar anyanyelvűnek.⁵⁴ 2011-ben itt szintén regiszteralapú népszámlálást folytattak, melynek során ők sem tértek ki az anyanyelvi és nemzetiségi összetételre.⁵⁵ Az Osztrák Statisztikai Hivatal felmérése alapján ekkor 27.352 volt a magyar származásúak száma.⁵⁶

V. 8. Összesítés

	2001-2002	2010-2011	százalékos változás
Szlovákia	520.528	458.467	-11,9
Ukrajna	151.516	142.000*	-6,3*
Románia	1.431.807	1.237.746	-13,6
Szerbia	290.207	253.899	-12,5
Horvátország	16.595	14.048	-15,4
Szlovénia	6.243	5500-5800*	-7,1-11,9*
Ausztria	25.884	27.352	+5,7
Összesen	2.442.780	2.134.062-2.134.362*	-12,63-12,64*

*Becsült értékek.

Az előzők alapján készítettem a táblázatot, mely szerint az ezredfordulót követő évtizedben több mint két millió magyar származású személy élt a szomszédos államokban. Ugyan ezeken a területeken él a legtöbb határon túli magyar, azonban nem szabad elfeledni a más országban élő magyar származásúakat sem.

⁵⁴ Eva Huber-Bachmann – Andrea Scönauer – Christian Schöberl: Österreich, Zahlen – Daten – Fakten, Herausgegeben. STATISTIK AUSTRIA, Wien, 2013. 17. o.

⁵⁵ Egy „láthatatlan kisebbség.” <http://vilag.transindex.ro/?cikk=19034> (Letöltve: 2014. 09. 22.)

⁵⁶ A magyarok csendes kivándorlása.

<http://www.szervuszausztria.hu/ausztriaosztrakmagyar/szervuszausztria-magyarok-kivaundorlasi-standard-111642.html> (Letöltve: 2014. 09. 22.)

VI. A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRRÁ VÁLÁS MÓDJAI

Az emberek többsége születéssel szerzi meg az állampolgárságát, függetlenül attól, hogy az adott ország a keletkeztetést területi elv (*ius soli*) vagy vérégi elv (*ius sanguinis*) alapján szabályozza. A honosítás, visszahonosítás és nyilatkozattétel a az állampolgárság megszerzésének további formái.⁵⁷ Tehát míg valaki jogszabály erejénél fogva szerzi meg állampolgárságát, mások kérelmezik azt. A magyar állampolgárság a jelenleg hatályos 1993. évi LV. törvény alapján keletkeztethető, valamint megszerezhető.

VI. 1. Keletkezése

Alaptörvényünk G cikke szerint a születésével minden magyar állampolgár gyermeke szintén magyar állampolgár.⁵⁸ Az 1993. évi LV. törvény szerint a keletkezés megállapításakor a Polgári Törvénykönyv leszármazásra, illetőleg az apai és anyai jogállásra vonatkozó rendelkezései az alkalmazandók. Amennyiben nem magyar szülő gyermekéről van szó, magyar állampolgársága születése napjára visszaható hatállyal keletkezik, feltéve, hogy a kettőjük közötti leszármazáson alapuló egyenes ági rokoni kapcsolat a gyermek születését követően valósult meg. Továbbá ellenkező bizonyításig magyar állampolgár a Magyarországon lakóhellyel rendelkező hontalan szülők hazánkban született gyermeke valamint az ismeretlen szülők Magyarországon talált gyermeke is.⁵⁹

Az *ius sanguinis* elv érvényesül, a született gyermek állampolgárságát tekintve az a meghatározó, hogy szülei állampolgársági szempontból milyen státuszúak. Azonban a jogszabály által meghatározott feltételek megléte esetén a nem magyar állampolgárságú szülők gyermeke is magyar állampolgár, mely a területi elv érvényesülését jelzi.

VI. 2. Megszerzése

Mint említettem, a magyar állampolgárság megszerzésére több mód is fennáll, ezeket most részletezem.

⁵⁷ Halász Iván: Állampolgárság, migráció és integráció. MTA Jogtudományi Intézet, Budapest, 2009. 133. o.

⁵⁸ Magyarország Alaptörvénye.

⁵⁹ 1993. évi LV. törvény.

a) Honosítás

Honosítási kérelmet az a személy nyújthat be, aki élete során még sohasem volt magyar állampolgár és a különböző feltételeknek megfelel. Az egyénnek legalább nyolc éve kell Magyarországon laknia, emellett az elbíráláskor legyen büntetlen előéletű, rendelkezzen biztosított magyarországi lakhatással és megélhetéssel, nemzetbiztonsági és közbiztonsági szempontból nem jelenthet veszélyt az államra. Továbbá alkotmányos alapismeretekből vizsgatételre kötelezett, ha ennek megtételében valami gátolja, a mentesülés okát hitelt érdemlően igazolnia kell. Aki három éve tartózkodik az országban, szintén honosítható, feltéve hogy három éve frigyre lépett egy magyar állampolgárral. Amennyiben házasságuk véget ért, az a társa halálával történt. Szintén honosítható, aki kérelmének előterjesztése előtt szintén ennyi ideig tartózkodott hazánkban és van magyar állampolgárságú kiskorú gyermeke, magyar állampolgár fogadta örökbe vagy magyar hatóság elismerte menekültként, esetleg hontalan. Kedvezményesen honosítható az a személy, aki kérelmének benyújtásakor legalább öt éve rendelkezik magyarországi lakóhellyel, feltéve hogy hazánkban született vagy kiskorában itt élt. A magyar állampolgár által örökbefogadott kiskorú gyermek is honosítható, a lakóhelyétől teljesen függetlenül. Esetében nem kritérium a magyarországi lakóhellyel való rendelkezés. Az „egyszerűsített” honosítás szintén a honosítások körét gazdagítja, azonban ezt részletesen később vizsgálom.

b) Vissza honosítás

Ezen honosítási formát az igényelheti, aki egykor már volt magyar állampolgár, de ez a jogcíme valamilyen okból megszűnt.

c) Nyilatkozat

Mindazok, akiket elbocsátottak, állampolgárságuktól megfosztottak vagy bizonyos rendeletek alapján elveszítették azt, nyilatkozat megtételével visszaszerezhetik. Továbbá tizenkilencedik életévének betöltéséig a köztársasági elnökhöz írt nyilatkozatával megkaphatja a magyar állampolgárságot az a legalább öt éve hazánkban élő külföldi személy is, aki születése idején Magyarországon lakóhellyel rendelkező külföldi szülőktől született, de állampolgárságukat nem kapta meg, ezáltal születésétől

kezdvé hontalan. Emellett az is benyújthat nyilatkozatot, aki 1957. október 1. előtt született magyar állampolgárságú édesanya, azonban nem magyar állampolgárságú édesapa gyermekeként. Mivel az 1957. évi V. törvény hatálybalépése előtt az állampolgársági szabályozásban nem volt nemek közötti egyenjogúság, a gyermek nem kaphatta meg édesanyja állampolgárságát annak ellenére, hogy Magyarországon, magyar nő adott neki életet.

Nyilatkoztétel esetén a hatóságnak nincs mérlegelési jogköre, minden más esetben van. A szükséges feltételek fennállásakor a nyilatkoztétel napján magyar állampolgárrá válik az azt benyújtó egyén. A nyilatkozat elfogadásakor az ügyben eljáró szerv bizonyítványban igazolja a magyar állampolgárság megszerzését.⁶⁰

VI. 3. Visszavonása

Állampolgárságától azt a személyt foszthatják meg, aki annak megszerzése során törvényszegéssel, valótlan adatközléssel vagy releváns adat vagy tény elhallgatásával félrevezette a hatóságot. A visszavonásra a megszerzéstől számított tíz éven belül van lehetőség. Az erre okot adó tény fennállását az állampolgársági ügyekben eljáró szervezet határozatban állapítja meg. Amennyiben az érintett nem terjeszti felülvizsgálatra az ügyet a kizárólagos illetékességgel rendelkező Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz vagy felülvizsgálati kérelme elutasításra kerül, az állampolgárság visszavonásáról a belügyminiszter előterjesztésére a köztársasági elnök dönt. Ezután a Magyar Közlönyben közlik a határozatot. Az állampolgárság a közlés napjával szűnik meg.⁶¹

„Egyszerűsített” honosítással magyar állampolgárrá váló személy állampolgárságának visszavonására először 2013-ban került sor. Egy ukrain férfi veszítette el a magyar állampolgárságát. Megszerzésekor a hatóság elől elhallgatta, hogy a magyar bíróság előtt büntetőeljárás van folyamatban ellene. Ezzel kimerítette a visszavonásra lehetőséget adó törvényi tényállást.⁶²

⁶⁰ 1993. évi LV. törvény.

⁶¹ 1993. évi LV. törvény.

⁶² Itt az első visszavett állampolgárság. <http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=664385> (Letöltve: 2014. 10. 07.)

VII. A TÖRVÉNYMÓDOSÍTÁS ELFOGADÁSA ÉS KÜLFÖLDI KITEKINTÉS

Az Országgyűlés 2010. május 26-án fogadta el a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény módosítását. Hazánk szuverenitásából adódóan szabadon határozza meg a magyar állampolgárság megszerzésére vonatkozó szabályokat. Ezt a jogot a 2002-ben kihirdetett Európai Egyezmény szintén meghatározza. Az Alkotmánybíróság határozatai alapján pedig a kettős állampolgárság lehetővé tétele elviekben nem ellenkezik hazánk nemzetközi kötelezettségeivel, emellett az „egyszerűsített” honosítás során alkalmazott nyelv és leszármazás szerinti megkülönböztetés nem ütközik a diszkrimináció tilalmával. Tehát Magyarországnak jogában állt megalkotni a törvénymódosítást, amellyel sem nemzeti, sem nemzetközi jogi szabályozásokba nem ütközött.

A módosítás 2010. augusztus 20-tól hatályos és 2011. január 1-től érvényes.⁶³ Szabályai 2013-ban módosultak a Magyar Egyszerűsítési Program keretében, március 1-jei hatályba lépéssel. Ettől kezdve az a személy is igényelhet „egyszerűsített” honosítást, aki legalább tíz éve él magyar állampolgárral házasságban, vagy öt éve és született közös gyermekük.

Hazánk nem elsőként könnyítette az állampolgárság megszerzését. Például Románia azoknak kínálja fel az állampolgárságot, akik a múltban akaratuk ellenére vesztették el azt,⁶⁴ mint a moldovai román származásúak.⁶⁵ Csehországban 2014 januárjától életbe lépett a kettős állampolgárságot engedélyező törvény, fő célja megkönnyíteni a cseh állampolgárság felvételét a Cseh Köztársaság volt állampolgárai, és az Európai Unió, az Európai Gazdasági Közösség és Svájc állampolgárainak.⁶⁶ Franciaország a volt gyarmatai számára él kedvezményekkel, Portugália a portugál nyelvű államok polgárait részesíti előnyben. Görögországban az athos-hegyi kolostorok szerzetesei közé állók válnak automatikusan görög állampolgárrá.⁶⁷

Tehát hazánknak lehetősége volt a máshol meghozott jogszabályok pozitív és negatív következményeinek elemzésére, így a törvényalkotó egy olyan jogszabályt tudott alkotni, amely a lehető legtöbb jó és a legkevesebb rossz következménnyel jár.

⁶³ Állampolgársági ügyek.

http://www.mfa.gov.hu/kulkepviselet/US/hu/Konzuliinfo/allampolgarsagi_ugyek.htm?printable=true
(Letöltve: 2014. 08. 04.)

⁶⁴ Ismét könnyítették az állampolgárság-szerzést. http://kitekinto.hu/karpat-medence/2010/02/02/ismet_konnyitettek_az_allampolgarsag-szerzest/#.VAX-pmugWM8 (Letöltve: 2014. 09. 02.)

⁶⁵ Román állampolgárság öt hónap alatt. http://nol.hu/kulfold/roman_allampolgarsag_-_ot_honap_alatt-425921 (Letöltve: 2014. 09. 02.)

⁶⁶ Csehország engedélyezi a kettős állampolgárságot. http://kitekinto.hu/europa/2013/07/01/csehország_engedelyezi_a_ketts_allampolgarsagot/#.VAYpuGugWM8 (Letöltve: 2014. 09. 02.)

⁶⁷ Halász Iván: i.m. 139-140. o.

VIII. AZ „EGYSZERŰSÍTETT” HONOSÍTÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSA ÉS FELÉPÍTÉSE

Az előző fejezet rávilágított arra, hogy több állam is megkönnyíti az állampolgárság megszerzését bizonyos célcsoportok számára, különféle állampolgársági szabályozással. A magyar jog is hasonló példát követ az „egyszerűsített” honosítási eljárás alkalmazásával. Az állampolgársági kérelem benyújtásának helyes módjának, valamint a nyomtatvány bemutatásának részletezését azért tartom lényegesnek, mert aki nem ismeri ezeket, az „egyszerűsített” honosítás alapköveit, nem ismeri az „egyszerűsített” honosítást sem.

VIII. 1. A kérelem benyújtása

a) A kérelem benyújtására feljogosító jogszabály

A jelenleg hatályos állampolgársági törvény 4.§ (3) bekezdése szabályozza az „egyszerűsített” honosítás kérelmezőinek lehetséges körét. Amennyiben fennállnak a korábban már részletezett, az (1) bekezdés b) és d) pontjában meghatározott feltételek, „egyszerűsített” honosítási eljárás keretében honosítható az a személy, akinek valamely egyenes ági felmenője magyar állampolgár volt, vagy aki valószínűsíti magyarországi származását és a magyar nyelvtudását igazolni tudja. Cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes kérelmezők esetében el lehet tekinteni a magyar nyelvtudás igazolásától. Ám ez nem jelenti azt, hogy el is kell.

2013 márciusa óta az is igényelheti a honosítás ezen módját, aki tíz éve érvényes házasságban él olyan személlyel, aki a kérelem benyújtásakor magyar állampolgár, vagy öt éve lépett törvényes frigyre vele és közös gyermekük született. Nekik szintén eleget kell tenniük a törvényi kritériumoknak.⁶⁸

Fontos kitérni arra, hogy a törvény úgy fogalmaz: „...házasságban él olyan személlyel, aki az állampolgársági kérelem benyújtásának időpontjában magyar állampolgár”. Tehát neki nem a házasságkötéskor kell magyar állampolgárnak lennie, hanem a kérelmezéskor!

Visszatérve a törvény egy szintén rendkívül jelentős részletére: „...akinek felmenője magyar állampolgár volt vagy valószínűsíti magyarországi származását”. Egyes népcsoportok tagjai nem tudnak felmutatni olyan okiratokat, amelyek arról tanúskodnának, hogy valaha éltek magyar felmenőik. Ilyenek például a csángók, akik Románia területén élnek. Eredeti levéltári iratok és oklevelek bizonyítják, hogy Moldvában a XIII. század óta

⁶⁸ 1993. évi LV. törvény.

élnék magyarok.⁶⁹ Magyar származásuk bizonyításához szükséges dokumentumok hiányában elengedhetetlennek tartom kitérni arra, hogy megmagyarázzam, például számukra mi ad lehetőséget a magyar származás valószínűsítésére. A kérelmet elbíráló hatóságok rendelkezésére áll egy lista olyan csángó személy- és helységnevekről, amelyek megjelenése a kérelmező hivatalos irataiban elegendő az illető magyar származásának valószínűsítéséhez. Ezek a nevek a születéskori nevekre és helyekre vonatkoznak.

b) A benyújtás

Magyarországon a kérelem beadásakor az érintettek fordulhatnak a fővárosi és megyei kormányhivatal járási hivatalaihoz valamint a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal regionális igazgatóságaihoz vagy a Kormányablakokhoz, országhatárainkon túl pedig a magyar külképviseleten megtalálható magyar konzuli tisztviselőkhez. A benyújtásnak nem feltétele a cselekvőképesség. A törvényes képviselő is benyújthatja a kérelmet a korlátozottan cselekvőképes vagy teljesen cselekvőképtelen egyén nevében.

Az állampolgársági kérelemhez több dokumentum is csatolandó:

1. a kérelmező születési anyakönyvi kivonata,
2. a családi állapotát igazoló dokumentumok, például a házassági anyakönyvi kivonat,
3. a hajdani magyar állampolgárságot igazoló dokumentumok vagy a magyar származást bizonyító iratok,
4. ha külföldön él, akkor egy, ha itthon, akkor kettő darab igazolványkép önmagáról.

Az idegen nyelvű dokumentumokat viszonyossági gyakorlat vagy nemzetközi szerződés eltérő rendelkezésének hiányában hiteles magyar nyelvű fordítással, ha elhárítatlan akadály nem gátolja, diplomáciai felülhitelesítéssel ellátva kell csatolni.⁷⁰

A fordítás részletezését megelőzően megemlítendő, hogy amennyiben a kérelmező nem a szülei okirataival kívánja bizonyítani a magyar származását, nem elég csak az adott személy hivatalos okiratát csatolni. Az egyenes ági családfát addig kell visszavezetni, míg az a magyar állampolgárság igazolására alkalmas dokumentum tulajdonosáig elér. Felmenője magyar állampolgárságát a kérelmező többek között a következőkkel igazolhatja: anyakönyvi kivonat; állampolgársági, iskolai vagy opciós bizonyítvány;

⁶⁹ Diószegi László: A moldvai csángók története és jelene. <http://www.csango.hu/download/dioszegi-tanulmany.doc> (Letöltve: 2014. 08. 17.)

⁷⁰ A kérelem benyújtása. http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=34 (Letöltve: 2014. 09. 03.)

cselédkönyv; katonakönyv; stb. Ha az igazoláshoz szükséges dokumentum 1895 előtt készült, egyházi igazolás is elfogadható,⁷¹ ugyanis hazánkban az állami anyakönyvezést 1895. október elsején vezették be.⁷²

Visszatérve a fordításhoz, napjainkban külföldön hiteles fordítás készítésére az arra felhatalmazott külhoni hatóságnak, szervnek vagy személynek van joga. Ha a fordítandó okirat általuk nem értett nyelven készült vagy nincs az adott országban ilyen hatóság, szerv vagy személy, akkor a dokumentumot az adott állam hatályos jogszabályai szerint hiteles fordításra feljogosított személy által ismert valamely világnyelvre kell lefordítani. Ezt követi a magyar nyelvre történő hiteles fordítás. A folyamat neve „*köztes fordítás*.”

Külföldön kiállított közokirat diplomáciai felülhitelesítésére akkor nincs szükség, ha az adott ország jogsegélyszerződést kötött hazánkkal vagy aláírta „*a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének, felülhitelesítésének mellőzéséről*” szóló, 1961. október 5-én kelt Hágai Egyezményt, melyhez világszerte több állam is csatlakozott.⁷³ Végül pedig akkor sincs szükség felülhitelesítésre, ha az elbíráló hatóságnak nincs kétsége az okiratok valódiságáról. Az illetékes magyar külképviseleti hatóság aláírással és pecséttel hitelesíti a külföldön kiállított iratot.

Magyarország területén hiteles fordítást, másolatot és fordítás hitelesítését az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda Zrt. (OFFI) készíthet. Az OFFI mellett „*a külügyminiszter által egyes közjegyzői feladatok végzésére felhatalmazott konzuli tisztviselőjének*” is jogában áll hiteles fordítást készíteni vagy fordítás helyességét tanúsítani.⁷⁴ Az OFFI igyekszik a magyar származásúak „egyszerűsített” honosítási ügyét hatékonyan segíteni.⁷⁵ Az Iroda egészen az „egyszerűsített” honosítást tartalmazó jogszabály hatályba lépésétől kezdve, 2011. január 1-jétől, egységesen nettó 3.500 Ft+áfa fordítási díj (a hitelesítés díját is magában foglalja) ellenében vállalja az anyakönyvi kivonatok fordítását. Az általános fordítási határidőt öt munkanapban határozta meg. A másolatkészítés díja is kedvezményes, egy másolat 1000 Ft+áfa. Továbbá díjmentesen

⁷¹ Benyújtandó okiratok.

http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=111&Itemid=69 (Letöltve: 2014. 09. 04.)

⁷² Állami anyakönyvek másodpéldányai. <http://pestmlev.hu/kateg-172-1-.html> (Letöltve: 2014. 09. 04.)

⁷³ Status table. http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.status&cid=41 (Letöltve: 2014. 09. 03.)

⁷⁴ Idegen nyelvű okiratok lefordítása.

http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=109&Itemid=67 (Letöltve: 2014. 09. 03.)

⁷⁵ Az egyszerűsített honosítási eljárásról.

http://www.offi.hu/aktualis_hirek/az_egyszerusitett_honositasi_eljarasrol (Letöltve: 2014.09.03.)

kérhető, hogy az OFFI a lefordított okiratokat névviselési záradékkal lássa el az ügyfél nyilatkozata alapján. Feltétele, hogy az ügyfél feltüntesse a névmódosítási eljárás során az iratok alapján számára megadható magyar nevet.⁷⁶

Az OFFI számos kedvezményben részesíti az „egyszerűsített” honosítási kérelmet benyújtó személyeket. Azonban több fős családok számára mégis rendkívül időigényes és anyagilag is megterhelő az állampolgárság igénylése. Szakmai gyakorlatom során kollégáim tájékoztattak róla, hogy a kérelmezőknek lehetőségük van együtt, közösen beadni a kérelmüket. Így nem szükséges minden családtagnak külön-külön hiteles másolatot vagy fordítást készíttetni azon okiratokhoz, amelyek egyébként mindegyikőjük kérelméhez csatolandók lennének. Ezentúl ajánlott jelezni azt is, ha valamelyik családtagnak honosítási kérelme van folyamatban vagy honosítás útján magyar állampolgárságot szerzett, mivel a hatóság a korábbi kérelmekhez mellékelte okiratokat is figyelembe veszi, ami további jelentős költségektől kíméli meg a kérelmezőket.

A fentiekben felsorolt csatolmányok mellett a kérelmező köteles különféle nyilatkozatokat is mellékelni. Ezek listája 2013 tavaszán változott. 2013. március 1. előtt és után is csatolni kell nyilatkozatot a büntetlen előéletéről, az állampolgársági eskü vagy fogadalom letételének kívánt helyéről valamint a magyar nyelv értéséről és beszédéről. Külön névmódosítási kérelem benyújtására csupán 2013. február 28-ig volt szükség, ugyanis azóta a kérelem tartalmazza azt. 2013 márciusának 1. napjától kell nyilatkozni arról, hogy az ügyfél az 1993. évi LV. törvény 4. § (3a) aa) vagy (3a) ab) bekezdése alapján kéri a magyar állampolgárságot. Előbbinél arról kell nyilatkozatot tennie, hogy házassága 5 éve fennáll, utóbbinál pedig arról, hogy 10 éve tart. Továbbá szintén ettől a naptól kell nyilatkozatot benyújtani arról is, ha a kérelmező ellen korábban folyt idegenrendészeti eljárás és van olyan okirat, amelyet akkor csatolt, s most kéri ennek beszerzését. Végül, ha kiskorú gyermeke honosítása esetén nem tudja beszerezni a másik szülő hozzájáruló nyilatkozatát, szintén nyilatkozatot kell mellékelnie ennek indoklásáról.

VIII. 2. A kérelem felépítése

A 10 oldalas kérelem precíz és összetett. Az ügyfeleknek lehetősége van egy kérelemminta letöltésére a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal honlapjáról,⁷⁷ amely kitöltési segédletként szolgálhat. Munkám során én is tanulmányoztam ezt a fiktív adatokat

⁷⁶ Hiteles fordítási árak. http://www.offi.hu/hiteles_forditas_arak (Letöltve: 2014. 09. 03.)

⁷⁷ Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal. <http://bmbah.hu/index.php?lang=hu> (Letöltve: 2014. 10. 09.)

tartalmazó mintanyomtatványt. A dokumentummal az egyszerűsített honosítási kérelem mellett a visszahonosítási kérelem beadására is lehetőség van.

Első oldalára kell ragasztani az igazolványkép(ek)et. A kérelmezőnek önmaga mellett meg kell neveznie azokat, akikkel együtt adja be a kérelmét. Ha az egyik társkérelmező kiskorú vagy cselekvőképtelen nagykorú, azt jelölni kell. Továbbá aláhúzendő, hogy az mire hivatkozva kéri(k) a magyar állampolgárságot. A kérelmező személyi adatait követően a családi állapotára és szüleire vonatkozó információkat kell megadnia. Az is aláhúzendő, hogy az ügyfél mire alapozza kérelmét. Ha korábban ő vagy felmenője volt magyar állampolgár, ezeket részleteznie kell. Megjelölendő, hogy hozzátartozói szereztek vagy kértek-e már magyar állampolgárságot. Amennyiben volt valamelyikre példa, az is részletezendő. A kérelemben egy egész oldalnyi önéletrajzírásra van lehetőség. Azért került be a dokumentumba, mert így egyszerűbb a beadás. Az ügyfél instrukciót is kap a leírandókról. A következő oldal a házastárs adataira kérdez rá. Az egész csak akkor kitöltendő, ha ő is kérelmező. Amennyiben nem az, csak egyes pontokat kell kitölteni, ha ő magyar állampolgárságú. Kérelmezőként számára is van hely önéletrajzírásra. Ha az ügyfél kiskorú gyermekének/gyermekének is kéri a magyar állampolgárságot, a hetedik oldalt célszerű kitölteni. Négy gyermek megnevezésére elegendő hely áll fenn. Megjelölendő, ha a kérelmező kívánja születési hely hivatalos külföldi megnevezését is feltüntettetni. Mint azt már említettem, 2013. március 1. óta a névmódosítási kérelem az állampolgársági kérelmen belül is igényelhető. A névmódosításra több lehetőség van. Az ügyfél élhet eggyel vagy többel is, de akár tartózkodhat is. A lehetőségek az alábbiak:

- a) *„saját vagy felmenője egykori magyar születési családi nevének viselése*
- b) *többtagú születési családi névből egy vagy több tag, valamint a születési és házassági névből a nemre utaló végződés vagy névelem elhagyása*
- c) *utónév magyar megfelelőjének viselése*
- d) *házastárs vagy volt házastárs saját vagy felmenője egykori magyar születési családi nevének viselése*
- e) *elhalt anyja nevének magyar nyelven történő feltüntetése”*

Az ügyféllel közösen kérelmező házastárs és gyermek(ek) szintén igényelhetik a névmódosítást. A módosítási kérelem alátámasztására mellékelt okiratot jelölni kell, a kérelemben minden mellékletként csatolt dokumentum megjelölendő. Ez a részlet felhívja a figyelmet arra, hogy a kérelmező minden szükséges, nem magyar nyelven készített okiratot hiteles magyar fordítással ellátva köteles mellékelni. Továbbá tájékoztat a hazai anyakönyvek adatainak ellenőrzéséről. Következnek a nyilatkozatok, amelyek szintén az

állampolgársági kérelem részévé váltak. A kérelmezőnek és házastársának nyilatkoznia kell arról, hogy büntetlen előéletűek és nem folyik ellenük büntető eljárás, az elmúlt öt esztendőben bíróság nem marasztalta el őket szándékos bűncselekmény elkövetéséért. Az eljáró szervezet felhívására a külföldön élő kérelmezőnek mellékelnie kell a büntetlenségét tanúsító igazolását.⁷⁸ Erre a kérelem nem hívja fel a figyelmet. Nyilatkoznia kell, ha a kérelmező vagy a házastárs idegenrendészeti eljáráshoz csatolt valamilyen okiratot, illetve ha a kérelmező kiskorú gyermeke honosításához nem tudta a másik szülő hozzájáruló nyilatkozatát beszerezni. Utóbbi indokolandó. Ha a magyar állampolgárságot házasságára hivatkozva kéri, szintén nyilatkozzátételre köteles arról, hogy házassága hány éve áll fenn.

Végül a kérelem egyik fontos nyilatkozati eleme arról szól, hogy a kérelmező az állampolgársági fogadalmat vagy esküt mely ország mely településén kívánja tenni. Erre a magyar külképviseleteken is lehetősége van. Nagyon fontos, hogy ha a kérelmet többen közösen adják be, akkor ők az állampolgársági esküt ugyanazon helyen és időben kötelesek letenni. Ezt azért kiemelendő, mert ha pl. egy család együtt adja be kérelmét, és az apa közben több száz kilométerre dolgozik a többiektől, akkor nem tudnak egyazon időben és helyen megjelenni. Az eskü- vagy fogadalomtétel helyének megváltoztatására egyszer van lehetőség. Ilyen esetben ajánlott az kérelmek külön történő benyújtása.

A kérelmet átvéő ügyintéző tanúsítja, hogy a nagykorú és cselekvőképes kérelmező és házastársa érti és beszéli-e a magyar nyelvet. Tehát az ügyfél a magyar nyelvtudását a kérelem benyújtása során, szóban bizonyítja. Amennyiben ez a jogszabályi feltétel hiányzik, erről az ügyintéző tájékoztatja az ügyfelet és írásban az elbíráló hatóságot is, aki ez alapján elutasítja a kérelmet. Végül ha nincs megjegyzése a tájékoztatással kapcsolatban, alá kell írnia a kérelmet.

Azáltal, hogy például a nyilatkozatok vagy az önéletrajz a kérelem részévé váltak, felgyorsult és könnyebbé vált az ügyintézés. Megszűnt annak a lehetősége, hogy a kérelmező alultájékozottság következtében nem töltötte ki valamelyiket, rosszul vagy hiányosan tette azt meg, vagy esetleg valamelyiket elfelejtette magával vinni az ügyintézés helyszínére.

⁷⁸ A kérelem benyújtása.

http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=34 (Letöltve: 2014. 09. 04.)

IX. AZ ELBÍRÁLÁS FOLYAMATA

A folyamat a kérelem benyújtásának pillanatával kezdődik. Amennyiben az ügyfél és kérelme minden feltételnek megfelel, ügyét az igazságügyi miniszter előterjeszti döntésre a közigazgatási elnökhöz. Az előterjesztésre a kérelem beadásától számítva három hónap áll rendelkezésre. Ezt követően a köztársasági elnök dönt a kérelem elfogadásáról vagy elutasításáról. Fontos, hogy a fentebb említett három hónapba nem számolják bele azt az időintervallumot, amely esetleges hiánypótlási felhívástól számít egészen annak teljesítéséig. Hiánypótlásra értelemszerűen akkor van szükség, ha az ügyfél valamely iratot, mellékletet nem vagy helytelenül csatolta. Továbbá nem számít bele az előterjesztési időszakba az eljárás felfüggesztésének időtartama sem. Eerre akkor kerül sor, ha nem a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, hanem más szervezet hatáskörébe tartozó elbírálástól függ a döntés. Végül *„az állampolgárságot érintő adat vagy okirat beszerzése érdekében más hatósághoz vagy állami szervhez intézett megkereséstől a válasz megérkezéséig terjedő idő”* sem számítandó bele a negyed esztendőbe.

A beadott kérelemre általában négy-öt hónappal később érkezik válasz. A pozitív döntés következtében honosított személy választhat, hogy állampolgársági esküt vagy fogadalmat kíván tenni. Eerre Magyarországon a polgármesterek előtt, külföldön a magyar külképviseleteken a nagykövetek, főkonzulok, konzulok jelenlétében kerülhet sor. Amennyiben a honosított személy cselekvőképtelen, törvényes képviselőjének jogában áll helyette letenni az állampolgársági fogadalmat vagy esküt. A honosított személy a magyar állampolgárságot az előbb említett fogadalom- vagy eskütétel napján szerzi meg.⁷⁹

Az elbírálási folyamat alakulását főként a magyar nyelvtudás befolyásolja, melynek felmérésére a kérelem benyújtásakor kerül sor. A kérelmezőnek nem szükséges anyanyelvi szinten beszélnie a magyart, azonban az „egyszerűsített” honosítási kérelem feltétele, hogy legalább olyan szinten beszélje Magyarország anyanyelvét, hogy hivatalos ügyeit el tudja intézni. Mivel a kérelem benyújtása is egy igen jelentős hivatalos ügy, annak folyamán megfigyelhető, hogy az illető megfelel-e a vele szemben állított nyelvi követelménynek.

⁷⁹ A kérelem elbírálása.

http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=59 (Letöltve: 2014. 09. 11.)

X. BEÉRKEZETT KÉRELMEK 2014. AUGUSZTUS 31-IG

A következőkben a források alapján, többségében általam készített táblázatok szemléltetik az állampolgársági kérelmek megoszlását aszerint, hogy főként milyen állampolgárok igényelték, hol, és hány kérelem került elfogadásra vagy elutasításra. Ha minden benyújtó állampolgárságára vagy a beadás helyére kitérnék, szinte végtelen listát állítanék, ezért csupán a tíz legtöbb benyújtást felmutató állampolgárságot vagy külképviseletet nevezem meg.

X. 1. A kérelmek állampolgársági megoszlása (2011.01.01-2013.10.31.)

Sajnos idei adatokkal szolgáló megbízható forrást, amely állampolgárság szerint vizsgálja a kérelmeket, nem találtam. A táblázat éves adatai a visszahonosítási kérelmeket is tartalmazzák, a három éves adat kizárólag az „egyszerűsített” honosítási kérelmeket. 80

Allampolgárság	2011/fő	2012/fő	2013/fő (okt. 31-ig)	2011-2013 okt. 31./fő
román	129.105	118.789	100.092	331.617
szerb	33.604	31.643	32.944	94.352
ukrán	16.461	23.727	27.619	67.146
orosz	229	512	1.222	1.948
izraeli	357	554	826	1.709
szlovák	961	339	374	1.654
horvát	785	371	312	1.332
amerikai	566	380	318	1.136
kanadai	493	241	194	843
német	593	316	238	625
összesen	184.519	177.688	165.776	505.624

Jól kivehető, hogy főként a szomszédos országokban élők nyújtottak be állampolgársági kérelmet a három év során, ám messzebb is többen igényelték. 2013 őszéig arányaiban a legtöbb kérelem román állampolgársággal rendelkező magyar származásúaktól érkezett.

⁸⁰ Bodnár Gergely: A kedvezményesen honosított magyar állampolgárok társadalmi-demográfiai összetétele. Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 2013.

X. 2. A tíz legtöbb kérelmet befogadó külképviselet (2011.01.01-2014.08.31.)

Az alábbi táblázat a benyújtás helye szerinti megoszlást mutatja be 2011. január 1. és 2014. augusztus 31. között, a tíz legtöbb kérelmet befogadó külképviseleten.

	elfogadott	%	elutasított	%	összesen
Csíkszereda (Románia)	159.532	99,92	127	0,08	159.659
Kolozsvár (Románia)	84.490	99,11	759	0,89	85.249
Szabadka (Szerbia)	76.718	99,68	247	0,32	76.965
Beregszász (Ukrajna)	11.877	99,05	114	0,95	11.991
Ungvár (Ukrajna)	9.411	99,47	50	0,53	9.461
Belgrád (Szerbia)	4.888	98,35	82	1,65	4.970
Bukarest (Románia)	3.839	99,69	12	0,31	3.851
London (Anglia)	2.050	98,75	26	1,25	2.076
Tel-Aviv (Izrael)	1.880	90,65	194	9,35	2.074
München (Németország)	1.498	98,68	20	1,32	1.518
ezek összesen	356.183	99,54	1.631	0,46	357.814

Tehát külföldön a legtöbben Romániában nyújtották be kérelmüket, 244.908 fő. A fenti külképviseleteken szinte az összes kérelem elfogadásra került, mindössze a beadók 0,46 százaléka, 1.631 személy beadványát utasították el. Ez elenyésző az összeshez képest.⁸¹

X. 3. A kérelmek megoszlása belföld és a külképviseletek között (2011.01.01-2014.08.31.)

Végül a kérelmek külképviseletek és belföldi hivatalok közötti megoszlását mutatom be, szintén a benyújtók száma szerint, 2011. január 1. és 2014. augusztus 31. között.

	elfogadott	%	elutasított	%	összesen
külképviseletek	369.162	99,45	2.043	0,55	371.205
belföld	237.996	92,67	18.827	7,33	256.823
összesen	607.191	96,68	20.870	3,32	628.028

Tehát 2014. augusztus 31-ig több mint 628 ezren nyújtottak be kérelmet, s közülük több mint 607 ezren meg is szerezték az állampolgárságot. Az elutasított kérelmezők száma mindössze 20.870 fő, amely az összesnek csupán a 3,32 százalékát teszi ki.⁸²

⁸¹ Egyszerűsített honosítási adatok területi bontásban. <http://kimitud.atlatszo.hu/request/egyszerusített-honositasi-adatok> (Letöltve: 2014. 10. 11.)

⁸² Egyszerűsített honosítási adatok területi bontásban. <http://kimitud.atlatszo.hu/request/egyszerusített-honositasi-adatok> (Letöltve: 2014. 10. 11.)

A külképviseleteken jóval többen nyújtották be kérelmüket. Ez nem bizonyít mást, mint annak pozitívumát, hogy az „egyszerűsített” honosításnak a magyarországi lakhellyel való rendelkezés nem feltétele, sőt, Magyarországra sem kell utazni miatta. Egyértelműen látható, hogy ez rengeteg kérelmező számára rendkívül kedvező.

Elrugaszkodva a valóságtól, ha az évek alapján átlagolva közelítjük meg a 607.191 fő „egyszerűsített” honosított állampolgárt, az tárul elénk, hogy ez a szám akár 2,5 éven belül elérheti az egy millió főt. Természetesen ez csak feltételezés, ehhez évente legalább körülbelül 151 ezer elfogadott kérelemnek kellene megszületnie. Azonban ha a kérelmek száma a következőekben sem csökken, akkor hamarosan a Magyarország népességének 1/10-edével egyenlő számban élnek majd „egyszerűsített” honosított magyar állampolgárok szerte a világon.

XI. A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁGGAL SZERZETT JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

Lényeges, hogy ez a fejezet nagyon szorosan kötődik a következőhöz, akár része is lehetne annak, azonban úgy gondolom, hogy az itt taglaltak külön fejezetet érdemelnek.

Egyértelműen pozitívan hat a honosítottak életére az állampolgárság megszerzése. Ugyan bizonyos kötelezettségek is terhelik őket az állampolgárrá válás pillanatától, amit szükséges negatívként is felfoghatunk, viszont emellett számos létbiztonságot erősítő jog száll az illetőre. Így megállapíthatjuk, hogy az állampolgárrá válás jogi szempontból mindenképp kedvező az egyének életére.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye deklarálja az alapvető emberi jogokat, amelyekhez mindenkinek kivétel nélkül joga van. Természetesen ezek a jogok Magyarországon is érvényesek, minden személyre. Azonban nemzeti jogrendszerünkben jogok és kötelezettségek szerint megkülönböztetünk magyar állampolgársággal rendelkező és nem rendelkező személyeket. Az előbbi csoportba tartozók a külföldiekhez, hontalanokhoz képest többletjogokkal és többletkötelezettségekkel rendelkeznek.

Példák az alapvető emberi jogokra és kötelezettségekre:

- szabadságjogok,
- emberi méltósághoz való jog,
- gyülekezéshez való jog,
- munkához való jog (kötelezettség is),
- törvény előtti egyenlőség,
- biztonsághoz való jog,
- élethez való jog,
- véleménynyilvánítás szabadsága,
- tulajdonhoz való jog,
- etc.

Az alapvető emberi jogokat Magyarország Alaptörvénye írásba foglalja. A magyar jogrendszerben egyes alapjogok gyakorlását a törvény a magyar állampolgársággal nem rendelkező személyek számára is biztosítja. Azonban a legtöbbjük állampolgársághoz kötött. Az állampolgári jogokat és kötelezettségeket az Alaptörvény szintén felsorolja. Kulcsfontosságú, hogy ezek minden magyar állampolgárt megilletnek.

Állampolgári jogok és kötelezettségek:

- Magyarország védelme külföldön
- állampolgárságtól való önkényes megfosztás tilalma
- Magyarország területéről való kiutasítás tilalma
- művelődéshez való jog
- szociális biztonsághoz való jog
- teljes választójog (Feltétele a nagykorúság. A passzív választójoggal rendelkező személy választható a következőkön: országgyűlési képviselők, helyi önkormányzati

képviselők, polgármesterek, európai parlamenti képviselők választása. Az aktív választójoggal rendelkező személynek szavazati joga van az előbb említett választásokon. Tehát ő választható nem, azonban választó lehet.)

- közhivatal viselésének a joga (Feltétele a megfelelő szakmai képzettség.)
- etnikai kisebbségi státuszhoz való jog
- Magyarország védelmének kötelezettsége
- rendkívüli állapot idején katonai szolgálat teljesítésének kötelezettsége (Kikötés, hogy nagykorú férfi legyen.)
- rendkívüli állapot idején honvédelmi munkakötelezettség (Feltétele, hogy nagykorú és magyarországi lakóhellyel rendelkezik.)
- polgári védelmi kötelezettség (Feltéve, hogy nagykorú és rendelkezik lakóhellyel hazánkban.)

Az „egyszerűsített” honosítási eljárás során állampolgárságot szerző személyek közül azok, akik nem rendelkeznek magyarországi lakóhellyel, különböző állampolgári jogok és kötelezettségek alól kivételt képeznek. Például a polgári védelmi kötelezettség nem vonatkozik rájuk. Az országgyűlési képviselők választásán pedig mindössze egy pártlistára szavazhat. Ellenben a magyarországi lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárok a pártlista mellett egy egyéni választókerületi jelöltre is leadhatják szavazatukat.⁸³ A választójog igen fontos, mert az ezzel élők befolyásolják Magyarország jövőjét, pozitív vagy negatív irányba történő politikai elmozdulását. A magyarországi lakóhellyel nem rendelkező magyarok szavazataikkal elérhetik, hogy az államvezetés számukra kedvező módon együttműködjön a lakhelyük szerinti országgal vagy őket támogató tevékenységeket hajtson végre. A magyarországi lakóhellyel nem rendelkező magyar állampolgárok választójoga vitatott. A 2014. évi választások ezt kiválóan szemléltették.

⁸³ 2011. évi CCIII. törvény az országgyűlési képviselők választásáról.

XII. AZ „EGYSZERŰSÍTETT” HONOSÍTÁSI ELJÁRÁS POZITÍV ÉS NEGATÍV VISSZACSENGÉSEI

Az itt leírtakkal az „egyszerűsített” honosítás pozitív és negatív hatásainak és körülményeinek taglalása a célom.

XII. 1. Negatívumok

A VII. Fejezetben megemlítettem egyes országokat, ahol szintén támogatják a kedvezőbb úton történő állampolgárság-szerzést, valamint a kettős állampolgárságot. Azonban ez a hozzáállás nem minden államra jellemző. Szomszédos országaink között is találunk olyat, amely nem engedélyezi a kettős állampolgárság birtoklását vagy amely ellenezte például a magyar „egyszerűsített” honosítási eljárás intézményének bevezetését.

Kezdetben Románia is ellenezte a magyar törvénymódosítást, azonban miután a román állam is biztosít könnyített lehetőséget az állampolgárság megszerzésére, idővel elcsendesedett az ellenséges viselkedésük. Viszont máig vannak államok, amelyek nem értenek egyet a törvénymódosításunkkal.

Szlovákiában 2010-ben a magyar állampolgársági törvény módosításának elfogadását követő huszonnégy órán belül, gyorsított eljárás keretében hagyták jóvá azt a szlovák állampolgársági törvényt, amely szerint az a személy, aki más ország állampolgárságát kérelmezi és megkapja, a megszerzés pillanatában elveszíti a szlovák állampolgárságát.

2010 óta ez ügyben számos törvénymódosító javaslatot nyújtottak be Szlovákiában, azonban döntés azóta sem született. Hangoztatták egy olyan módosítás bevezetését, amely szerint az a szlovákiai személy, aki külföldön bejelentett állandó lakóhellyel rendelkezik és ott életvitelszerűen jelen van, lehet kettős állampolgár. Azonban ez a módosítás nem változtatna a felvidéki magyar származásúak jogi helyzetén, hiszen ők javarészt azért kérelmezik a magyar állampolgárságot, mert érzelmi kötődésük van anyaországuk irányában. Tehát többségük nem rendelkezik magyarországi állandó lakóhellyel, így a magyar állampolgárság felvételét követően tőlük a szlovák törvény ugyanúgy elvonná állampolgárságukat. Napjainkig számos más gondolat és ígélet is felmerült a törvénymódosítással kapcsolatban, például az, hogy az Amerikai Egyesült Államok területén élő szlovákok rendelkezessenek kettős állampolgársággal.⁸⁴

⁸⁴ Az Egyszerű Emberek visszaadnák az elvesztett állampolgárságokat. <http://www.bumm.sk/99945/az-egyszeru-emberek-visszaadnak-az-elvett-allampolgarsagokat.html> (Letöltve: 2014. 10. 06.)

Becslések szerint, a nagyjából kétezer magyar állampolgárságot kérelmező szlovákiai magyar közül dolgozatom elkészítéséig ötvenöt fő vesztette el szlovák állampolgárságát,⁸⁵ mivel az újat bejelentették a hatóságoknak. Bevonták útlevelüket és személyi igazolványukat, helyette ideiglenes tartózkodási engedélyt kaptak.⁸⁶ Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a legtöbb szlovák állampolgárságát vesztett személy nem a magyarok körében van. A cseh, német és osztrák állampolgárság megszerzésével szlovák állampolgárságukat vesztők jóval többen vannak. – Mivel a magyarok többsége nem jelentette be új állampolgárságát.⁸⁷

Fehér István és Dolník Erzsébet beadványt nyújtott be a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságának testületéhez a szlovák állampolgárságuk elvesztése miatt. A Bíróság a kérelem elfogadhatatlanságáról hozott döntésében, többek között azt is kimondta, hogy a panaszosok saját akaratukból, önként nyújtották be a magyar állampolgárság iránti kérelmüket annak ellenére, hogy annak idején hatályos volt a szigorított szlovák állampolgársági törvény. Így állampolgárságuktól való megfosztásuk nem volt önkényes.⁸⁸

Ukrajna szintén ellenzi a kettős állampolgárságot, ám célcsoportja nem a kárpátaljai magyarok. Minél eredményesebben igyekszik elhatárolni az oroszokat anyaországuktól. A kettős állampolgárság tiltása, mint állami érdek az orosz kisebbség és Oroszország kapcsolat célozza nehezíteni. Ugyan az Ukrán Biztonsági Szolgálat elismerte, hogy foglalkoznak a kettős állampolgárságot kérelmező magyarok ügyével, állításuk alapján ezt mindenféle jogsértés nélkül teszik, a hatályos jogszabályok alapján, államérdek céljából.⁸⁹

Ukrajnában jelenleg nincs egységes meghatározás a kettős állampolgárság kérdését illetően. Az ukrán alkotmány és az állampolgársági törvény szerint Ukrajnában „egységes” állampolgárság van jelen. Egyesek értelmezésében a jogszabályok kizárják a kettős állampolgárságot, mások szerint az egységesség a közigazgatási egységekre utal. Az

⁸⁵ Európa elé viszik az állampolgársági törvényt. http://kitekinto.hu/karpat-medence/2014/10/15/europa_ele_viszik_az_allampolgarsagi_torvenyt/#.VEJZ9CKsVyM (Letöltve: 2014. 10. 17.)

⁸⁶ Marad a szlovák állampolgársági törvény. <http://nol.hu/kulfold/ervenyben-marad-a-szlovak-allampolgarsagi-torveny-1486907> (Letöltve: 2014. 10. 03.)

⁸⁷ Vass Ágnes: Szlovák-magyar kettős állampolgárok szlovák állampolgárság nélkül. http://www.jakabffy.ro/magyarkisebbsseg/pdf/48_003Vass%20Agnes.pdf (Letöltve: 2014. 10. 15.)

⁸⁸ FEHÉR AND DOLNÍK v. SLOVAKIA. [http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-121167#{"itemid":\["001-121167"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-121167#{) (Letöltve: 2014. 10. 03.)

⁸⁹ Az ukrán titkosszolgálat és a magyar kettős állampolgárság. http://diplomaci.blog.hu/2011/05/07/az_ukran_titkosszolgalat_es_a_magyar_kettos_allampolgarsag (Letöltve: 2014. 10. 03.)

utóbbi szerint nem tiltott más állampolgárság megszerzése. Napjainkban ha valaki megszerzi más ország állampolgárságát, továbbra is csupán ukrán állampolgárnak minősül.⁹⁰ Azonban mivel máig nem rendeződött a kettős állampolgárság kérdése, a kilátások többfélék. Egyesek büntetnék a kettős állampolgárokat. Javaslatuk célja, hogy kizárják az ukrán közigazgatásból más országok állampolgárait. Úgy vélik, hogy a jelenlegi orosz-ukrán ellentét a közigazgatásban jelen lévő ukrán-orosz kettős állampolgárok hozzájárulásának eredménye.⁹¹ A 2014. februári módosítási javaslat szerint (mely nem az első volt) szabadságvesztéssel büntetnék a kettős állampolgárként szavazati joggal élő vagy közhivatalalt viselő személyeket.⁹²

Tehát Szlovákiában kellő ügyességgel elkerülhető a szlovák szabályozás lesújtása, Ukrajnában pedig eddig valamennyivel pozitívabb a helyzet, hiszen jelenleg az állam mindössze a másik állampolgárság figyelmen kívül hagyásával lép fel a kettős állampolgárság ellen. Ugyan ez hátrányként is felfogható, mivel így szülőföldjükön jogi többlettel továbbra sem nem rendelkeznek (pl. a schengeni vagy EU határok átlépése magyar állampolgárként), szerintem mégis inkább azt kell előtérbe helyezni, hogy a magyar állampolgárság felvétele nem akadályozott, szankciók emiatt (ma) nem érik őket.

Ausztria szintén ellenzi a kettős állampolgárságot. Amennyiben valaki nem kap engedélyt az osztrák állampolgárság megtartására egy másik felvételét követően, ám ő mégis szándékosan megszerzi azt, elveszíti az osztrák állampolgárságát.

Napjainkban talán a leg súlyosabban a vele kapcsolatos hírverés érinti az „egyszerűsített” honosítási eljárást, mely „botrányként” robbant ki 2014 szeptemberében. 2014. szept. 16-án egy hírportál (Index) azt állította, hogy több tízezen szereztek magyar állampolgárságot különböző maffiacsoportok, korrupt hivatalnokok, ügyvédek és polgármesterek közreműködésével. Hamis felmenői igazolásként szolgáló okiratok megalkotásáról, hamis bélyegző lenyomatok alkalmazásáról, dublőr általi nyelvismereti felmérésről vagy betanult állampolgársági esküről olvashatunk.⁹³ A cikk állítja, hogy

⁹⁰ Ukrajna engedélyezheti a kettős állampolgárságot. <http://vs.hu/kozelet/osszes/ukrajna-engedelyezheti-a-kettos-allampolgarsagot-0305#ls0> (Letöltve: 2014. 10. 03.)

⁹¹ Bűncselekménnyé nyilvánítanak a kettős állampolgárságot Ukrajnában. <http://www.origo.hu/nagyvilag/20140801-buncselekmennye-nyilvanitanak-a-kettos-allampolgarsagot-ukrajnaban.html> (Letöltve: 2014. 10. 11.)

⁹² Ganczer Mónika: Sarkalatos átalakulások: az állampolgársági jog átalakulása. http://jog.tk.mta.hu/uploads/files/mtalwp/2014_63_Ganczer.pdf (Letöltve: 2014. 10. 15.)

⁹³ Ukrán maffia osztja tízezerrel a magyar állampolgárságot. http://index.hu/gazdasag/2014/09/16/magyar_nyelven_szavaltak_szep_magyar_szoveget/ (Letöltve: 2014. 10. 06.)

oroszok, ukránok és szerbek egyaránt tömegesen jutottak és jutnak így a magyar állampolgársághoz.⁹⁴

Minderre rövid időn belül született a kételyeket kielégítő válasz. Wetzel Tamás nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár több ízben interjút adott a témában. Kijelentette, hogy számos intézkedést hajtanak végre az állampolgárság megszerzésével kapcsolatos visszaélések lehetőségének kizárására. Hangsúlyozta, hogy a nyelvtudást többször is ellenőrzik. – Pár mondatban fontos kifejtetni ezt a kérdést. Munkám megalkotása során volt szerencsém ellátogatni a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Egyszerűsített Honosítási Igazgatóságára, ahol elmesélték, hogy különböző, nem várt cselekkel igyekeznek kiszűrni azokat a kérelmezőket, akik nem beszélik a magyar nyelvet. Többen próbálkoznak alapmondatok begyakorlásával, ám az ügyintézők kikökkentik őket a betanult mondatok visszaadása közben. – Visszatérve a fő vonalhoz, a helyettes államtitkár bevallotta, hogy volt példa lebukásra, ám korántsem oly mértékben, mint azt a fenti portál állítja.⁹⁵ Közölte, hogy mind a rendőrség, mind a nemzetbiztonságért felelős szervezetek igyekeznek kiszűrni a helytelen úton járókat. Ellenőrzésüket kérelem elfogadásának törvényi feltétele indokolja, miszerint az illető nem lehet veszélyes hazánkra és büntetlen előéletűnek kell lennie.

Természetesen az „egyszerűsített” honosítási eljárást is megpróbálják kijátszani az érdekeltek, ahogy ez minden emberi célt megvalósító intézményre igaz. Ahogy a fentebbi állítások is tükrözik, vannak példák a visszaélésekre. Egy ilyen példa azé a kormánytisztviselőé, akit 2014 augusztusának végén a saját esküvőjén tartóztatott le a rendőrség. Ellene hivatali vesztegetés elfogadásának a gyanúja merült fel.⁹⁶ A Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság közlése szerint az ügyben összesen hat gyanúsítottat vettek őrizetbe, akiket a Szekszárdi Járásbíróság előzetes letartóztatás alá helyezett.⁹⁷ Az előbbieken említett gyanú pontosabban több rendbeli hivatali vesztegetés és közokirat-

⁹⁴ Ma is jönnek a hamisított magyarok.

http://index.hu/gazdasag/2014/09/17/ma_is_jonnek_a_hamisitott_magyarok/ (Letöltve: 2014. 10.06.)

⁹⁵ Wetzel: A kormány mindent megtesz, hogy ne legyen kiskapu.

<http://www.hirado.hu/2014/09/18/wetzel-a-kormany-mindent-megtesz-hogy-ne-legyen-kiskapu/>

(Letöltve: 2014. 10. 06.)

⁹⁶ Elmaradt a lagzi, rendőrök vitték el a menyasszonyt.

http://index.hu/belfold/2014/08/25/sajat_zsebre_intezte_a_honositast_egy_kormanytisztviselo/ (Letöltve: 2014. 10. 06.)

⁹⁷ A lakodalom előtt tartóztatták le a menyasszonyt a rendőrök. <http://www.teol.hu/tolna/kek-hirek-bulvar/a-lakodalom-elott-tartoztattak-le-a-menyasszonyt-a-rendorok-569002> (Letöltve: 2014. 10. 06.)

hamisítás büntettének megalapozott gyanúja.⁹⁸ Az ügy megemlékezésével célozom annak jelzése, hogy valóban övezik bűncselekmények az „egyszerűsített” honosítási eljárást, de nem szabad elfeledni, hogy ez elenyésző mértékű a rendkívüli ellenőrzések miatt.

XII. 2. Pozitívumok

A negatívumok mellett természetesen kedvező tények és tulajdonságok is jellemzik az „egyszerűsített” honosítást. Sokan azért igyekeznek minél könnyebben és hamarabb magyar állampolgársághoz jutni, mert az rendkívüli lehetőségeket rejt számukra. Ha egy állam nem tagja az Európai Uniónak vagy a schengeni övezetnek, állampolgárai nem részesülnek a tagállami előnyökből, például nem jogosultak szabadon mozogni az Európai Unión belül. A magyarokat nem ellenőrzik olyan komolyan a határátlépések során, mint őket, így magyar állampolgárrá válva, magyar útlevelel birtokában jóval könnyebben lépik át az EU és a Schengen külső és belső határait.

Magyarország vízummentessége, bizonyos államokat érintően, szintén rendkívül kedvező. Többek között az USA-ba vagy Ausztráliába is vízummentesen utazhatnak be a magyarok. Ezt a másik féllel kötött szerződés teszi lehetővé, így bizonyos Európai Unió belüli államok, például Románia polgárai számára is vonzó.⁹⁹

Az államhatárok könnyebb átlépése tanulás szempontjából is ösztönző, hiszen aki a magyar oktatásban részt szeretne venni, de meghatározott időnként külföldi otthonába kíván látogatni, azt sokkal egyszerűbben megteheti, mint a magyar állampolgárság megszerzése előtt. Mindezen túl a diákok könnyebben érvényesülnek magyarként az iskolában. Az osztálytársaik, úgy gondolom, könnyebben befogadják őket, mintha más állampolgárság birtokában igyekeznének integrálódni közéjük.

Azonban téves azt vélni, hogy minden kérelmező a könnyebb mozgás céljából igényli a magyar állampolgárságot. Egy korábban csak román állampolgárságú személy az általa alkotott internetes blogon írja, hogy az is nagyon motiválta, hogy rendelkezzen egy, az erdélyi magyarságát bizonyító okirattal. Véleménye szerint az, hogy magyar és román állampolgár is egyben, a lehető legjobban kifejezi azt, hogy ő erdélyi magyar, aki románként született, de magyarsága a lelke mélyén mindig is jelen volt. Példája rengeteg

⁹⁸ Előzetesen maradnak a honosítási ügy gyanúsítottjai. <http://www.teol.hu/tolna/kek-hirek-bulvar/elozetesben-maradnak-a-honositasi-ugy-gyanusítottjait-574691> (Letöltve: 2014. 10. 06.)

⁹⁹ Románok is igénylik a magyar állampolgárságot Erdélyben. http://www.erdely.ma/kozeletunk.php?id=154534&cim=romanok_is_igenylik_a_magyar_allampolgarsagot_erdelyben_video (Letöltve: 2014. 10. 06.)

kérelmező mozgatórugóját szemlélteti: a magyar nemzethez való tartozás jelentőségét.¹⁰⁰ Máig él bennük a magyarságtudat, máig Magyarországhoz tartozónak érzik magukat.¹⁰¹

A legidősebb kérelmező 104 évesen nyújtotta be kérelmét, New Yorkból. Pál Imre a Szovjetunióból utazott Amerikába. A magyar állampolgárságot az elsők közt, 2011. március idusán szerezte meg. Egyértelmű, hogy ő is érzelmi okból kérte állampolgárságát.¹⁰² Már az „egyszerűsített” honosítás bevezetése előtt is túlnyomórészt a magyar származás adta az okot az állampolgárság kérelmezésére (78%), a módosítást követően ez jelentősen megnövekedhetett. Az eskütétel után az új magyar állampolgárok Emlékkönyvbe írhatnak. Legtöbbjük így fogalmazott: „Köszönöm a szüleim és nagyszüleim nevében is, akik már nem élhették meg ezt a pillanatot.” vagy „Köszönöm Magyarországnak, hogy magáévá fogadott a sok történelmi hányattatás után is.”¹⁰³

Ugyan a fiatalok többsége munkavállalási célból (is) igényli az állampolgárságot, az idősebb generációk tömegével kérelmezik azt csakis a nemzeti hovatartozásuk kifejezésére, csupán magáért a tudatért, hogy ők újra, ők végre magyar állampolgárok. Számos kérelmező pedig családegyesítési célból szeretne magyar állampolgárrá válni, mivel a jelenleg érvényes határok megalkotásakor több rokonság és család szakadt ketté.

Nem nehéz. további, a magyar állampolgárrá válást ösztönző példát említeni. A választójog külföldi magyarokra való kiterjesztése is ilyen.

Magyarországon történő munkavállalás szempontjából szintén előnyösebb magyar állampolgárként próbálkozni. Nem beszélve arról, hogy közhivatalt csak magyar állampolgár tölthet be.

Aki magyar állampolgárságot szerez és hazánkban letelepedett, emellett a szükséges feltételeket kielégíti, igényelheti a társadalombiztosítási kártyát, mely által részesülhet a kedvezményes egészségügyi ellátásban. Azonban sok kérelmező tévhitével szemben a TB kártya megigénylése és birtoklása fizetési kötelezettséggel jár. Csupán az állampolgárság birtoklása nem jogosít fel az egészségügyi kedvezményekre.

A magyar nép többsége sajnos alapvetően elutasító viselkedést tanúsít a külföldi személyekkel szemben, ellenkezőleg hontársaikkal és a határon túli magyarokkal, akikkel

¹⁰⁰ Miért kellett nekem a magyar állampolgárság? <http://gashicsavargo.wordpress.com/2011/03/15/miert-kellett-nekem-a-magyar-allampolgarsag/> (Letöltve: 2014. 10. 06.)

¹⁰¹ Központi Statisztikai Hivatal: Statisztikai tükrök, 2014/35–Honosított magyar állampolgárok. 2003-2012.

¹⁰² Mire jó a magyar állampolgárság? <http://www.erdelyinaplo.ro/aktualis/osszeallitasok/mire-jo-a-magyar-allampolgarsag/print> (Letöltve: 2014. 10. 11.)

¹⁰³ Uo. (Letöltve: 2014. 10. 11.)

a szimpátia egyik megalapozója a nemzeti hovatartozás. Ezért úgy vélem, a társadalmi integrálódást is megkönnyíti az állampolgárság megszerzése.

Látható, az „egyszerűsített” honosítást körülölelő tények és hatások korántsem olyan egyszerűek. Sajnos egyes dolgok negatív fényt vetnek az eljárásra, azonban minden érmenek két oldala van. Negatív visszacsengései nem abból fakadnak, hogy rosszul alkották volna meg a jogszabályt, vagy helytelenül alkalmaznák, hanem egyes államok eltérő gondolkodásából, vagy a törvénykerülő személyek próbálkozásaiból.

Magyar állampolgárként az állampolgári jogokat gyakorolhatják, igényelhetik a társadalombiztosítást, ha szeretnék, sokkal egyszerűbben és gyorsabban integrálódhatnak a társadalomba. Szinte minden életterületen való érvényesülés könnyebbé válik számukra. Ha pedig nem hazánkban kívánnak letelepedni, hanem az Európai Unió más tagállamában, vagy csak elutaznának oda, azt is sokkal-sokkal egyszerűbben tehetik meg. Akinek pedig Európa „kis falat”, az akár az Egyesült Államokat is könnyedén megközelítheti.

Összességében a csekély mértékű rossz ellenére az „egyszerűsített” honosítás rendkívül méltó a külföldi magyarok hazánkhoz való kötődésének megkönnyítésére, az általuk ez idáig, határon túli magyarként elszenvedett sebek begyógyítására.

XIII. KONKLÚZIÓ

Az „egyszerűsített” honosítás rendkívül összetett eljárás. Ezalatt nem csupán magára az eljárásra kell gondolni, hanem mindenre, ami hozzá köthető. A múltra, ami megalkotta, a jelenre, melyben alkalmazzák, és a jövőre, amelyet befolyásol. Igénylése mégis egyszerű.

A magyarok történelme során számos esemény közrejátszott az eljárás megszületéséhez. Van, amelyik erőteljesebben, s amelyik gyengébben. A történelemben számos „ha...”-val találkozunk, amelyeken felesleges elgondolkodni. Mégis kellemes érzést kelt a gondolat, hogy milyen is lenne, ha nem kerülünk ellentétbe az 1848/1849-es szabadságharc előtt a nemzetiségekkel... ha nem írtuk volna alá a trianoni békeszerződést... ha a revízió során visszanyert területek máig Magyarországhoz tartoznának... vagy ha legalább a 2004-es népszavazás sikerrel zárult volna... Azonban az ábrándozásból való feleszmélés fájdalmas, ugyanis mindez megtörtént, az eddig lezajlott történelmet átformálni már nem tudjuk. Azonban a következményei ellen fellépni most van lehetőségünk, nem várhatunk arra, hogy majd a jövő generációja begyógyítja a sebeket, hogy majd valaki más megteszi helyettünk. Ezen nekünk kell változtatni, itt és most. A mi életünkben, mert a mi honfitársainkról van szó, akik helyében mi is azt kívánnánk és várnánk, hogy a szívünk mélyén dédelgetett hazánk segít abban, hogy újra hozzá tartozzunk és visszakapjuk, amit elvettek tőlünk: a magyarságunkat. Ez szerencsére egészében nem igaz, hisz a határon túli magyarok nem veszítették el teljes magyarságukat. Mindössze azon részét, amely hivatalos iratokban bizonyítja azt, ami szívükben rejlik.

Az „egyszerűsített” honosítás igénylésével a határon túli magyarok sokkal könnyebben és hamarabb magyar állampolgárrá válhatnak, mint eddig. Az ügyintézők rendkívüli figyelmet szentelnek arra, hogy az eljárásokat a lehető leggyorsabban, jóval a törvényes határidőn (három hónap) belül folytassák le. A kitöltendő dokumentum ma már minden jelentős részletre kitér. Azonban nem csak a törvény és az azt végrehajtók segítik a külföldi magyarok állampolgárság-szerzését, hanem a társadalom egyéb tagjai is, mint pl. az OFFI.

A kérelmezőnek több feltételnek is meg kell felelnie, többször is szűrik a jogtalanul igénylőket. Aki nem felel meg a kritériumoknak, annak azonnal elutasítják a kérelmét. Valójában ez is az ügyfelek javát szolgálja, hiszen azáltal, hogy kiszűrik a hamis kérelmezőket, segítik a jogosan igénylőket. Ha ez nem történne meg, számukra is számos nehézség merülne fel az állampolgárság megszerzését követően, hiszen újra és újra ellenőriznék őket, a folytonos kontroll alá vetés pedig nyilván nem érintené pozitívan a törvényes úton állampolgárrá válókat.

Miután a hön áhított magyar állampolgárság birtokosává válnak, szinte minden téren megváltozik az életük. Azokat leszámítva, akiktől az előző állampolgárságukat elveszik a kettős állampolgárság tiltásának keretében, azt hiszem, állíthatom, hogy az ügyfelek élete csakis jó értelemben változik. Élvezhetik a magyar útlevél és a magyar vízum pozitívumait, könnyebben tudnak integrálódni a magyar társadalomba, Magyarország védelmezi őket, újra teljesen hazánkhoz tartozónak érezhetik magukat.

Már rég eljött az ideje annak, hogy hazánk megtegye ezt a lépést a külhoni magyarok irányába. Ha a régi határok nem is élnek újra, lelkünkben mégis felrajzolhatjuk azokat a képzeletbeli térképünkre. A határon túli magyarok jóval közelebb kerülnek a társadalmunkhoz és a hazánkhoz, lelkük magyar állampolgárként újra felvirágozhat.

Őszintén remélem, hogy az állampolgársági igények száma ezek után sem csökken, mindinkább növekvő tendenciát mutat majd, s hamarosan milliós számot mutatnak a statisztikák.

XIV. FELHASZNÁLT IRODALOM

XIV. 1. Nyomtatott források

1. Bodnár Gergely: A kedvezményesen honosított magyar állampolgárok társadalmi-demográfiai összetétele. Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 2013.
2. Dr. Horváth János – Dr. Besnyő Károly: A magyar állampolgárság megszerzése és elvesztése. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1966.
3. Dr. Parádi József: Másfél évszázad rendszerváltozásainak hatásai a nemzeti rendvédelmünkre. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidü Ordinis), Budapest, 2010.
4. Dupcsik Csaba – Repárszky Ildikó: Történelem IV. Középiskolák számára. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2005.
5. Eva Huber-Bachmann – Andrea Schönauer – Christian Schöberl: Österreich, Zahlen – Daten – Fakten. STATISTIK AUSTRIA, Wien, 2013.
6. Karel Kaplan: Csehszlovákia igazi arca. Kalligram Könyvkiadó, Pozsony, 1993.
7. Központi Statisztikai Hivatal: Statisztikai tükrök, 2014/35 – Honosított magyar állampolgárok, 2003-2012.
8. Lelkes Gábor - Tóth Károly: Nemzeti és etnikai kisebbségek Szlovákiában – 2005. Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2006.
9. Liskayné Dr. Nagy Éva Katalin: A hontalanság problémája. Rendőrtiszti Főiskola, Budapest, 2000.
10. Lőrincz Aranka – Parragi Mária: Állampolgársági jog és jogalkalmazás. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2013.
11. Molnár József – Molnár D. István: Kárpátalja népessége és magyarsága a népszámlálási és népmozgalmi adatok tükrében. Beregszász, 2005.
12. Popély Árpád - Štefan Šutaj - Szarka László: Beneš-dekrétumok és a magyar kérdés 1945-1948. Attraktor, Máriabesnyő-Gödöllő, 2007.
13. Romsics Ignác: Trianon okai. Népszabadság, 2010. június 05.
14. Sallai János: Az osztrák-magyar határ kijelölése utáni problémák rendezése. Tér és Társadalom 17. évf. 2003/4.
15. Száray Miklós – Szász Erzsébet: Történelem II. Középiskolák számára. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2006.
16. Száray Miklós: Történelem III. Középiskolák számára. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2010.

17. Wetzel Tamás: A bevándorlás kérdése Magyarországon. Publikon Kiadó, Budapest, 2011.
18. Wetzel Tamás: A magyar migrációs jog története. Iustum Aequum Salutare, V. 2009/2.

XIV. 2. Jogforrások

1. 1879. évi L. törvénycikk
2. 1886. évi IV. törvénycikk
3. 1903. évi VI. törvénycikk
4. 1921. évi XXXIII. törvénycikk
5. 1922. évi XVII. törvénycikk
6. 1939. évi VI. törvénycikk
7. 1941. évi XX. törvénycikk
8. 1945. évi V. törvénycikk
9. 1947. évi XVIII. törvénycikk
10. 1957. évi V. törvény
11. 1990. évi XXVII. törvény
12. 1993. évi LV. törvény
13. 2011. évi CCIII. törvény az országgyűlési képviselők választásáról
14. Magyarország Alaptörvénye
15. T/29. számú törvényjavaslat a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény módosításáról, Budapest, 2010. május.

XIV. 3. Internetes források

1. A kérelem benyújtása
http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=34
2. A kérelem elbírálása
http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=59
3. A lakodalom előtt tartóztatták le a menyasszonyt a rendőrök

- <http://www.teol.hu/toIna/kek-hirek-bulvar/a-lakodalom-elott-tartoztattak-le-a-menyasszonyt-a-rendorok-569002>
4. A magyarok csendes kivándorlása
<http://www.szervuszausztria.hu/ausztriaosztrakmagyar/szervuszausztria-magyarok-kivaundorlasa-standard-111642.html>
 5. A nemzetiségek és a nemzetiségi kérdés a XVIII.-XIX. században
<http://www.antiskola.eu/hu/beszamolo-beszamolok-puskak/24181-a-nemzetisegek-es-a-nemzetisegi-kerdes-a-xviii-xix-szazadban>
 6. A trianoni békeszerződés teljes szövege
<http://www.trianon.hu/keret.phtml?trianon/tria1920/bekeszerz.phtml>
 7. Az Egyszerű Emberek visszaadnák az elvett állampolgárságokat
<http://www.bumm.sk/99945/az-egyszeru-emberek-visszaadnak-az-elvett-allampolgarsagokat.html>
 8. Az egyszerűsített honosítási eljárásról
http://www.offi.hu/aktualis_hirek/az_egyszerusített_honositasi_eljarasrol
 9. Az első bécsi döntés, Zöld vonal a Felvidéken
http://www.nagycenkikirandulas.hu/nagycenk/nepszavazasi_emlekkut.html
 10. Az ukrán titkosszolgálat és a magyar kettős állampolgárság
http://diplomaci.blog.hu/2011/05/07/az_ukran_titkosszolgalat_es_a_magyar_kettos_allampolgarsag
 11. Állami anyakönyvek másodpéldányai (XXXIII. 1.)
<http://pestmlev.hu/kateg-172-1-.html>
 12. Állampolgársági ügyek
http://www.mfa.gov.hu/kulkepviselet/US/hu/Konzuliinfo/allampolgarsagi_ugyek.htm?printable=true
 13. Badis Róbert: A vajdasági magyar népesség társadalmi szerkezete két népszámlálás tükrében – 1991,2002
<http://epa.oszk.hu/00000/00036/00072/pdf/102-154.pdf>
 14. Benyújtandó okiratok
http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=111&Itemid=69
 15. Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal honlapja
<http://bmbah.hu/index.php?lang=hu>
 16. Bűncselekménnyé nyilvánítanak a kettős állampolgárságot Ukrajnában

- <http://www.origo.hu/nagyvilag/20140801-buncselekmennye-nyilvanitanak-a-kettos-allampolgarsagot-ukrajnaban.html>
17. Convention of the nationality of Married Women
https://treaties.un.org/pages/ViewDetailsIII.aspx?&src=TREATY&mtdsg_no=XVI~2&chapter=16&Temp=mtdsg3&lang=en
18. Csehország engedélyezi a kettős állampolgárságot
<http://kitekinto.hu/europa/2013/07/01/csehorszag-engedelyezi-a-kettos-allampolgarsagot/#.VAYpuGugWM8>
19. Diószegi László: A moldvai csángók története és jelene
<http://www.csango.hu/download/dioszegi-tanulmany.doc>
20. Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a törvény kapcsán elmondott beszéde
http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=142:semjen&catid=43:torveny&Itemid=72
21. Egy „láthatatlan kisebbség”
<http://vilag.transindex.ro/?cikk=19034>
22. Egyszerűsített honosítási adatok területi bontásban
<http://kimittud.atlatszo.hu/request/egyszerusített-honositasi-adatok>
23. Elmaradt a lagzi, rendőrök vitték el a menyasszonyt
http://index.hu/belfold/2014/08/25/sajat_zsebre_intezte_a_honositast_egy_kormanytis_ztviselo/
24. Előzetesben maradnak a honosítási ügy gyanúsítottjai
<http://www.teol.hu/toIna/kek-hirek-bulvar/elozetesben-maradnak-a-honositasi-ugy-gyanusítottjait-574691>
25. Európa elé viszik az állampolgársági törvényt
http://kitekinto.hu/karpat-medence/2014/10/15/europa_ele_viszik_az_allampolgarsagi_torvenyt/#.VEJZ9CKsVyM
26. FEHÉR AND DOLNÍK v. SLOVAKIA
<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-121167#\>
27. Fogynak a vajdasági magyarok (is)
http://kitekinto.hu/karpat-medence/2012/12/01/fogynak_a_vajdasagi_magyarok_is/#.VCBDdbZR_vfi
28. Francia diplomáciai iratok 3. 1920. 192
<http://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tkt/francia-diplomaciai-3/ch02s18.html>

29. Ganczer Mónika: Sarkalatos átalakulások: az állampolgársági jog átalakulása
http://jog.tk.mta.hu/uploads/files/mtalwp/2014_63_Ganczer.pdf
30. Gyémánt Richárd – Drozdik Zsuzsa: A horvátországi magyarság területi és társadalomstatistikai sajátosságai
http://kitekinto.hu/karpat-medence/2012/12/01/fogynak_a_vajdasagi_magyarok_is/#.VCBDdbZR_vfi
31. Hiteles fordítási árak
http://www.offi.hu/hiteles_forditas_arak
32. Honosítási- visszahonosítási kérelem
<http://allampolgarsag.gov.hu/images/kerelemminta.pdf>
33. Idegen nyelvű okiratok lefordítása
http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=109&Itemid=67
34. In Memoriam 2004. december 5.
http://valasztas.hu/hu/ovb/45/45_0.html
35. Ismét könnyítették az állampolgárság-szerzést
http://kitekinto.hu/karpat-medence/2010/02/02/ismet_konnyitettek_az_allampolgarsag-szerzest/#.VAX-pmugWM8
36. Itt az első visszavett állampolgárság
<http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=664385>
37. Kiss Tamás: A 2011-es romániai népszámlálás tanulságai és következményei
<http://www.prominoritate.hu/folyoiratok/2012/ProMino12-3-02-Kiss.pdf>
38. Kettős állampolgárság – Strasbourg elutasította a szlovákiai magyar beadványokat
<http://www.parameter.sk/rovat/kulfold/2013/06/06/kettos-allampolgarsag-strasbourg-elutasította-szlovákiai-magyar>
39. L. Balogh Béni: A második bécsi döntés
http://adatbank.transindex.ro/html/cim_pdf942.pdf
40. Magyarország népessége
<http://mek.oszk.hu/02100/02185/html/171.html>
41. Ma is jönnek a hamisított magyarok
http://index.hu/gazdasag/2014/09/17/ma_is_jonnek_a_hamisított_magyarok/
42. Marad a szlovák állampolgársági törvény
<http://nol.hu/kulfold/ervenben-marad-a-szlovak-allampolgarsagi-torveny-1486907>

43. Miért kell nekem a magyar állampolgárság?
<http://gashicsavargo.wordpress.com/2011/03/15/miert-kellett-nekem-a-magyar-allampolgarsag/>
44. Mire jó a magyar állampolgárság?
<http://www.erdelyinaplo.ro/aktualis/osszeallitasok/mire-jo-a-magyar-allampolgarsag/print>
45. Molnár József: Demográfiai és etnikai viszonyok Kárpátalján
http://www.mfhnaplo.org/pdf/molnar_jozsef_eloadasa_Karp_nep_Ungvar1.pdf
46. Népszavazási emlékkút, Hűségkút
http://www.nagycenkikirandulas.hu/nagycenk/nepszavazasi_emlekkut.html
47. Népszámlálás 2011 – Muravidék (2): Mennyi magyar él(t) a Muravidéken 2011-ben?
<http://nepujsag.net/index.php/nemzetiseg/3294-nepszamlalas-2011--muravidek-2-mennyi-magyar-el-t-a-muravideken-2011-ben>
48. Országos lebontás
<http://nepszamlalas.adatbank.transindex.ro/?pg=8>
49. Országos népszavazás 2004.
http://valasztas.hu/hu/ovb/45/45_0.html
50. Román állampolgárság öt hónap alatt
http://nol.hu/kulfold/roman_allampolgarsag_-_ot_honap_alatt-425921-2014.09.02.
51. Románok is igénylik a magyar állampolgárságot Erdélyben
http://www.erdely.ma/kozeletunk.php?id=154534&cim=romanok_is_igenylik_a_magyar_allampolgarsagot_erdelyben_video
52. Semjén: az Index, az MSZP és a DK összehangolt támadást indított
http://index.hu/belfold/2014/09/17/semjen_az_index_az_mszp_es_a_dk_osszehangolt_tamadast_inditott/
53. Status table
http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.status&cid=41
54. Szlovák népszámlálás: eredmények és vélemények
http://kitekinto.hu/karpat-medence/2012/03/01/szlovak_nepszamlalas_eredmenyek_es_velemenyek/#.VCA5cJR_vfl
55. Tánczos Vilmos: Hányan vannak a moldvai csángók?
<http://www.hhrf.org/magyarkisebbsseg/9701/m970134.htm-2014.08.17.>
56. Területváltozások 1938 és 1945 között

http://allampolgarsag.gov.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=110&Itemid=68

57. Ukrajna engedélyezheti a kettős állampolgárságot

<http://vs.hu/kozelet/osszes/ukrajna-engedelyezheti-a-kettos-allampolgarsagot-0305#!s0>

58. Ukrán maffia osztja tízezzel a magyar állampolgárságot

http://index.hu/gazdasag/2014/09/16/magyar_nyelven_szavaltak_szep_magyar_szoveget/

59. Vass Ágnes: Szlovák-magyar kettős állampolgárok szlovák állampolgárság nélkül

http://www.jakabffy.ro/magyarkisebbseg/pdf/48_003Vass%20Agnes.pdf

60. Végző csapás a török hódoltságra

<http://mult-kor.hu/cikk.php?id=18294>

61. Wetzel: Az állampolgárságot kérő oroszok több mint 70 százalékát elutasították

<http://www.hirado.hu/2014/09/18/wetzel-az-allampolgarsagot-kero-oroszok-tobb-mint-70-szazalekat-elutasitottak/>

62. Wetzel: A kormány mindent megtesz, hogy ne legyen kiskapu

<http://www.hirado.hu/2014/09/18/wetzel-a-kormany-mindent-megtesz-hogy-ne-legyen-kiskapu/>

63. 14 ezer magyar él Horvátországban

http://kitekinto.hu/karpat-medence/2012/12/01/fogynak_a_vajdasagi_magyarok_is/#.VCBDbZR_vfi